

VETO

ALGEMENE STUDENTENRAAD

Verslag van een internationale bijeenkomst van patiëntengroepen psychiatrie...

Stolz verrückt zu sein

De klinische realiteit leert ons dat verzet tegen behandeling, niet steeds synoniem is van niet-ziek-zijn; dit verzet kan integendeel soms een belangrijke indicatie zijn tot ingrijpen zonder tijdsverlies, aldus Dr. Knapen, directeur van het Psychiatrisch Ziekenhuis Sancta Maria uit Sint-Truiden. (1)

Dit citaat spreekt boekdelen over het feit dat psychiatrische patiënten over het algemeen niet in staat geacht worden een visie te hebben over de situatie in dewelke ze verkeren, zeker niet als die visie pleegt in te gaan tegen deze van de psychiater. Zelfs in de 'alternatieve' milieus in de Vlaamse welzijnssector wordt heel wat voorbehoud gemaakt ten aanzien van de mogelijkheid dat patiënten zelf kollektief in staat zouden zijn om politiek protest aan te tekenen tegen de onderdrukking waarvan zij het voorwerp zijn.

In het week-end van 6/7 november vond vorig jaar een internationale bijeenkomst plaats van een aantal patiëntenbewegingen, waarin psychiatrische patiënten zich gegroepeerd hebben, om ten strijde te trekken tegen de wan toestanden in de psychiatrie enerzijds, maar anderzijds ook via een netwerk van initiatieven, zelf een alternatieve hulpverlening op touw te zetten.

De titel van dit artikel 'Stolz verrückt zu sein', 'Fier om gek te zijn' is een kreet afkomstig van de West-Berlijnse groep 'Irrenoffensive' (Irre is het Duits voor gek). 'Psychiaters kunnen ons niet bevrijden. Ons alternatief is de zelfhulpgroep. Je hebt steun nodig van elkaar. In onze groep proberen we 'normaliteit', d.i. het onderdrukken van onze gevoelens te voorkomen, want dat precies, heeft ons in de inrichting gebracht. 'Stolz verrückt zu sein', in de zin dat men fier is niet-normaal te zijn.

'Normaal zijn zij, die intolerant zijn, die geweld uitoefenen, die anderen als afwijkend en ziek willen bepalen, die gevoelens onderdrukken', aldus Peter Lehman van het Irrenoffensive. De organisatoren hebben recent een kongressverslag gepubliceerd en dat leek ons een prima aanleiding om op deze merkwaardige bijeenkomst eens dieper in te gaan.

Thema's

Aanwezig waren de Promotion of the Rights of Mental Patients London (PROMPT), de patiëntenbeweging uit Nederland, Irrenoffensive uit Berlijn, de Deense gekkenbeweging, en daarnaast nog een psychiater van de Italiaanse Democratische Psychiatrie, en diverse woordvoerders van 'alternatieve' Nederlandse projecten.

De bijeenkomst vond plaats onder de titel 'Psichipol' en in de inleiding van het verslag stelt iemand van het organiserend comité dat het de bedoeling was te discussiëren over 'het vormgeven van het verzet tegen de psychiatrie, het vinden van andere benaderingen van helpen en geholpen worden, door het loslaten van de starre verhoudingen tussen iemand die het moeilijk heeft en iemand die de rol krijgt moeilijkheden op te lossen'.

Twee thema's beheersten dit week-end. Enerzijds de verhouding hulpverleners en patiënten — in West-

Berlijn gebruiken ze i.p.v. 'patiënten' 'getroffenen', in Nederland 'cliënten' — anderzijds aktievormen tegen de psychiatrie.

Het Irrenoffensive stelde in Duitsland grote moeite te hebben met 'alternatieve hulpverleners'. In Berlijn betreft het altijd alternatieve professionelen die alleen geïnteresseerd zijn in het introduceren van alternatieve therapieën. 'Het is heel typisch, maar telkens als zo'n nieuwigeling in de groep zat, voelden we dat er iets niet klopte'. Het kongres was trouwens nog maar goed een uurtje bezig of de West-Berlijners hadden alles al op zijn kop gezet. De Italiaanse Democratische Psychiatrie bleek enkel vertegenwoordigd te zijn door een psychiater zonder dat er een patiënt was meegekomen.

Bewerd (nou ja) geroepen, geschreeuwd) werd dat de Italiaanse Democratische Psychiatrie altijd spreekt bij monde van psychiaters, en nooit patiënten aan het woord laat. 'Ze vertelt alleen maar haar verhaal, over hoe mooi die ambulante psychiatrie is. Ze is partijdig ten aanzien van de roepspsychiatrie. Ze is zelf de schuld dat de 'getroffenen' niet kunnen meekomen'.

De Italiaanse had hiervoor verteld over het wijkcentrum in Settimo Torinese, waar ze werkt en waar de 'gebruikers' (patiënten) steeds aanwezig zijn als de 'technici' (de hulpverleners) een probleem analyseren en voorstellen doen, zodat de wijze van hulpverlening altijd een kollektief punt van discussie is.

Zwembroek-aktie

In West-Berlijn kunnen professionelen in de werking van het Irrenoffensive enkel terecht in de funktivering van het 'klachtenbureau', of het

'adviescentrum', met betrekking tot psychofarmaka, juridisch advies enz...

In tegenstelling tot de harde opstelling van de Westduitsers was er de meer pragmatische houding van de voorzitter van de Nederlandse Cliëntenbond Hans Vanderwilck — in dit land wellicht nog bekend van zijn 'zwembroekaktie' als protest tegen de baarmoederlijke duiktherapie die psychiater Ringoet demonstreerde tijdens het 'Strategie van de Kleinschaligheid'-kongres in 1981. 'Psychiatrie kan je nooit geïsoleerd bekijken van de hele samenleving. De samenleving krijgt de psychiatrie die ze verdient, die ze zelf in mekaar zet. Als je dus tegen de psychiatrie wilt strijden, dan zul je dat in een veel breder front moeten doen. Als je dat doet vanuit de volstrekt, geïsoleerde positie van patiënten, dan heb je geen macht', aldus Vanderwilck.

Ook Benny Lihme van de Deense gekkenbeweging zag het breder. 'De Deense gekkenbeweging is een samenwerking van gekken mensen die vinden dat er iets gek is aan een samenleving wanneer er 1 miljoen mensen in hun leven ooit met psychiatrie in aanraking komen. Gekke mensen kunnen zijn ofwel behandelaren die kwaad zijn op het systeem, ofwel mensen die kwaad of bang zijn en dit niet durven uiten, omdat dit verboden is in deze maatschappij en hierdoor in de inrichting terecht. Het Deense Galebeveagelsen (zo noemt de gekkenbeweging) groepeerd dan ook zowel psychiatrische patiënten, familieleden, vrienden, behandelaren, die proberen een alternatief te vinden voor de huidige opvattingen en methodes in de psychiatrie.

(vervolg op p. 5)

De 'lange marsch' van de niet-gebonden landen...

De zevende konferentie van de niet-gebonden landen heeft weer eens plaats gehad, van 7 tot 11 maart, onder voorzitterschap van Mevr. Indira Gandhi. Meer dan 130 afvaardigingen! En 80% van de UNO-leden bevonden zich er aanwezig als leden, waarnemers en uitgenodigden. Voor de eerste maal een vertegenwoordiging van meer dan anderhalf miljard wereldbewoners, met één stem (?), neemt de verdieping van de internationale kontradiktie in handen, al was het maar om zich te kunnen verontrusten over verkondigingen van president Ronald Reagan gedurende zijn reis in de Latijns-Amerikaanse landen, die een verpersoonlijking van hulp aankondigen in funktie van een houding 'die men als internationaal Kommunisme zou kunnen beschouwen', aldus de president. Dit ondanks het feit dat de ontwikkelingslanden, zonder bilaterale akkoorden te verwerpen, zich toch duidelijk uitspreken voor een meer geïntegreerde kooperatie onder toezicht van de UNO en haar gespecialiseerde instellingen. Nochtans worden deze zeer periodisch bedreigd met reductie, laat staan opheffing van bepaalde financiële deelnames.

Hierbij komt nog dat, ondanks hun numerieke meerderheid op de Algemene vergadering van de

RECTIFICATION

Nobody's perfect and now for something completely different... In 'Out of ISOLation', published last week on our front page you could read: 'Of course, it is time that foreign students tend to stay within their own small circle.' Please, drop 'it is time that', read the sentence again and we'll be happy. See ya. □

Andermaal betoging tegen de honderd miljard vliegtuigaankopen

20.00 u. Ladeuzeplein: weinig fakkel, nog minder mensen, en een geladen atmosfeer. Rijkswachtkombi's cirkelen rond de prooi... Het parkoers is onbepaald...

20.15 u.: "De bedoeling is ergens uit te komen rond «De Tarweschoof»" zegt een van de betogers. Voor het vertrek is al iemand opgepakt. Een jongen met een tas in de hand moet die openen voor de ordehandhavers en weigert dit te doen... Hij mag niet meedoen, de rest mag vertrekken.

20.30 u.: Het betoginkje is aangezwollen tot een groep van zeker 400 man, goet er keel. De aanwezigheid van onze fotograaf valt niet in goede aarde.

Rond 20.50 u.: In de bocht: de betoging gaat de Parkstraat in... tot aan «De Tarweschoof». De ordediensten van de betoging stellen een sit-in voor: als protest tegen militaire agressie, maar vooral als protest tegen de brutale behandeling van aktievoerders die de week ervoor een prikaktie hielden aan «De Tarweschoof».

20.55 u.: De sit-in (foto) verloopt erg vreedig. De politieagenten die de betoging begeleiden zijn zichtbaar gerustgesteld. Tot plots verschijnt, aan de andere zijde van de Parkstraat, een donkere massa... met blinkende valhelmen. Wie wil hier geweld: de rijkswacht of de betogers? Er ontstaat onrust onder betogers, ze staan terug recht en kijken, richting Prelatenstraat. "Wie geen geweld wil, trekt zich terug, en gaat rustig naar de Alma," roept iemand door de megafoon. Maar: "Mensen die verdere akte willen, kunnen altijd blijven." Dat zijn er niet veel. Met enige moeite geraakt de massa door het nauwe gangetje van de Prelatenstraat naar Alma 11, zonder incidenten, hoewel gemor tegen het agressieve rijkswachtoptreden niet uit de lucht is.

Twee achterblijvers blijven in relletjes in de Parkstraat (waarbij een charge werd uitgevoerd door de rijkswacht, dwars over de kampus) opgepakt te zijn. Vernemen tijdens het benefiet-koncert. En als daarover onze mening vraagt: "Behoorlijk, bij wijlen zelfs steengoed: Twee Belgen en Les tucurs de la lune de miel (die spijtig genoeg door de oudere groepen naar de laatste plaats verdrongen werden).

(foto WiV)

(vervolg op p. 3)

LEZERSBRIEVEN

Strip-teaser

Ik heb voor Veto de laatste weken als losse medewerkster een paar boekbesprekingen afgeleverd (Veto 16: Hannes Heinkema, *Op eigen benen* en Veto 23: Pornografie, *bekijk het maar*). Het had de aanzet kunnen zijn tot een reeks bijdragen over vrouwenproblematiek, pornografie... Maar.

De ronduit puberachtige inkonkwent van de Veto-redactie in Veto 23 om de (relatieve) ernst van de bespreking en alleszins toch van de behandelde probleem op bladzijde 9 te 'illustreeren' met zulk een 'strip' (sic!) eronder schrijft me daar evenwel van af. Een redactie die het bestaat in haar statuten en in haar praktijk een 'emanciperende' en progressief-bewustmakende werking voor te staan, komt op zijn zachtst gezegd ongelooftwaardig tot lachwekkend over met een bladzijde 9 als vorige week. Het fletse grapje met de (alweer) naakte Ilse is een uiting van kinderachtige (mannen)frustraties. Het doet naar het publiek toe alvast afbreuk aan de duidelijkheid omtrent de houding van Veto tegenover de (ook vandaag nog steeds) problematische positie van de vrouw. Of juist niet?

Begrijp me hier vooral niet verkeerd! Bloot in de strip, in Veto of waar dan ook kan en mag gerust, daar is op zich helemaal niets tegen. Het hangt allemaal af van de geboden context of van de (eventueel opgedrongen of gesuggereerde) interpretatie. De redactie had kunnen, *moeten* voorzien dat dit grapje, dat zeer gemakkelijk seksistisch kan worden uitgeleed, nogal misplaatst zou overkomen, zo vlak naast de boekbespreking over porno. Of speelden hier bewuste motieven?

Men kan natuurlijk altijd aanvoeren dat er helemaal geen link moet worden gezocht tussen deze toevallige 'strip'-aflevering en de boekbespreking op die bladzijde. Of dat de strip weinig of geen inhoudelijke relevantie heeft in het geheel van Veto. Aan de inhoud van het verhaal af te meten, is dat tweede ongetwijfeld in de praktijk wel waar, maar het getuigt van al te veel naïviteit om de strip zo te relativiseren.

Ten eerste is het toeval in Veto 23 wel erg groot wat het samengaan van Ilse's borsten en de bedenkingen over porno betreft. Ten tweede maakt een redactie een *blad*, af en volledig, als één geheel naar de lezer toe; enige inhoudelijke samenhang, konsekwentie, profilering misschien zelfs, kan dan zeker geen kwaad. En ten derde is de maatschappelijke relevantie van gelijk wat je doet — een artikel schrijven, een strip maken, een blad uitgeven, met bloot erin of niet — sowieso niet te ontkennen.

Het als verklaring gooien op 'artistieke' motieven, op het botvieren van creativiteit zonder meer, of op inhoudelijke ongebondenheid is goedkoop en alweer zeer naïef. Tenslotte blijft nog het feit dat de strip Ilse vorige week niet voor het eerst in haar blootje heeft gezet, en dat zonder daarvoor vooralsnog enige inhoudelijke verantwoording te bieden of te impliceren. We wachten af, maar een flinke draai zal het verhaal alleszins nog moeten krijgen dan.

En ondertussen, wat de emanciperende werking van Veto aangaat: waarom alsmat weer gratis vrouwelijke naakten? Is dat nu echt nog 'emanciperend'? Veilig spelen en de jongeman in Veto 22 zedig een lendendoekje meegeven is in dit licht misschien wel een gemiste kans op een iets meer 'gedurfd' aanpak.

Met de meeste minachting,
Isabelle Vandenbergen

Medewerkers aan Veto-24:

Wilfried Allaerts, Belgische Rode Kruis, Filipe Canijn, Mieke Cantincaux, Paul-Emmanuel Casier, Wouter Colson, Coördinatie Commissie, Plaatsingshulp, Bert de Belder, Jean de Bèthune, Alain de Crombrugge, Francis de Groot, Peter de Jonge, Louis de Meuter, Dirk De Naegel, Bernard Dumoulin, Polleke Fotozet, Jan Flamend, Peter Hanssens, Guido Janssens, Katechetika, Erik Kennes, Ineke Leemans, Marcel Meeus, Peter Moors, Pax Christi Leuven, Bart Ramakers, Jef Rozenski, Somali Relief Committee, Pieter Th. Jonck, Rick Umans, Isabelle Vandenbergen, Guy Vandenberghe, Leo Vander Aa, Jos Vandikeeren, Geert Vanhauwaert, Luc Vanheerentals, Filip Van Laeren, J.H. Verbanck, Wim Verhelst, Ingeborg Verplancke, Werkgroep Wetenschap en Samenleving, Ronny Willekens.

Ilse moet ten onder

Dag Veto, Jullie blad is beter dan ooit. De kwaliteit van Veto ligt dit jaar echt bijzonder hoog.

Maar zouden jullie het niet nog beter kunnen doen door 'Ilse of de absurde ondergang van de strip' nu eens eindelijk te laten ondergaan? Het verhaal is niet absurd maar idioot; de tekeningen zijn middelmatig tot slecht. Een flauw afkopsel van de zeventig jaren strip uit de kringen van 'Metal Hurlant' (o.a. Krepax) hoeft voor mij echt niet. Met alles wat je ook in 'Metal Hurlant' vindt: nooit een naakte man, vrouwen meestal of altijd halfnaakt tot naakt, met de bekende 'weelderige vormen'. Kan gefrustreerde Bart niet eens wat tekenles nemen en een samenhangend verhaal verzinnen?

Het toppunt was dan wel dat in de laatste Veto Ilse (weer 's volkomen onnodig naakt) vlak onder het artikel over het boek over pornografie werd afgedrukt. Hoeft dat nu echt? Als je het artikel over porno goed leest, zou je dan niet kunnen besluiten dat het hopelijk echt ondergaande Ilseverhaal getekend is vanuit een pornografische mentaliteit?

Erik Kennes

Geén reductor

Beste Veto, We schrijven dit briefje naar aanleiding van het artikel 'Kreten en Gelluister' van Uw blad nr. 23, dd. 18 maart 1983.

We citeren: "... Het malleur gebeurde tijdens de destillatie van tetrahydrofuran waaraan reductor werd toegevoegd..."

Mogen we hierbij opmerken dat het boeltje is ontploft, juist omdat er geen reductor was toegevoegd.

We vinden het erg spijtig dat, na de foutieve berichtgeving in de kranten en de Akademische Tijdingen, dezelfde fouten worden overgeschreven in Uw blad. Men zou zelfs kunnen gaan denken dat de apothekers geen scheikunde meer kennen.

Zou U zo goed willen zijn deze correctie te willen opnemen in het volgende nummer van Veto. Bij voorbaat dank.

Hoogachtend, VOOF FARMACUTICA,
Jef Rozenski

Alle lezersreacties kunnen geverfd worden op het Veto-sekretariaat, 't Stuc, Van Evenstraat 2 D, 3000 Leuven, verdieping 1, deur 6. Schrijfsels, waarop men geen naam durft te zetten of die niks te maken hebben met de Veto-inhoud, worden verbannen naar de doofpot of de prullenmand. "Naam en adres bij de redactie bekend" is een moeilijk te vinden achterpoortje, onze zachtmoedige schaar is een soms te zoeken inleverpoortje. Dus, als iemand van jullie nu nog zin heeft...

Het ei van Newton

Op 17 augustus zet Wilfried Martens alle parlementaire gevengenen in de Wetstraat, kondigt de noodtoestand af in gans België en vangt de koning in een buitenspel. Op 18 augustus devalueert Willy Declercq met 4,5% en losse pols de frank, licht de muntslang een voetje en verzegelt de schatkist. Op 19 augustus steekt Jean Gol alle gastarbeiders in net domein Bellewaerde, voert de doodstraf en de schandpaal weer in en houdt alle journalisten aan de doeane kantoren tegen. Op 20 augustus sluit Mark Eyskens de fabrieken, dumpt de voedselimport in de Kempense kleiputten en steekt Cockerill-Sambre in de fik. Op 21 augustus schudt Freddy Vreven de militaire rechtbanken wakker, laat het leger van de opstandige massa soep maken en haalt net zeil van de verstopte kernraketten.

De wereld houdt zijn adem in. Wat gebeurt er in (godnaam in)

(ADVERTENTIE)

alstublieft

Pencoprint maakt een eind aan tijdgebrek op de tekenkamer.

tijdwinst

Tijd die verspild wordt voor het uitvoeren van steeds weer hetzelfde tekenwerk.

Pencoprint's Xerox 2080 vergroot en verkleint tekeningen, illustraties, affiches.

Maakt van oude tekeningen nieuwe. Supersnel. Gestoken scherp. Is een tekening verbleekt of ingescheurd? Met onze 2080 maken we er snel een keurige afdruk van. Een wijziging? We drukken ongefieerd, vlakken het te veranderen stuk uit en fixeren. Klaar voor de wijziging!

afdruk materiaal

A1 of 620 mm breed bij bijna iedere lengte.

Normaal papier, kalkpapier, tekenfilm (polyester of acetaat)

niet te groot en niet te klein

Pencoprint's 2080 zorgt ervoor dat uw afdrucken altijd precies op maat zijn. Iemand die met een miniem onderdeel van een grote tekening bezig is, hoeft niet moeizaam te frunniken in een klein hoekje van die hele lap. En een ander die op het werk maar een klein plekje tot zijn beschikking heeft, hoeft niet te worstelen met een half papieren voetbalveld.

originelen

AO of 914 mm breed bij bijna iedere lengte.

Niet lichtdoorlatend, doorschijnend of transparant.

PENCOPRINT, TIENSESTRAAT 36 TEL. 016.22.10.39

(ADVERTENTIE)

België? Op 22 augustus steekt Martens zijn vrouw neer. Op 23 augustus wordt per abuis een Persing gelanceerd, die twee seconden later tot ontplofing gebracht wordt en als moordende glasscherven op Eupen en Malmedy neerstort. Op 24 augustus zijn Wilfried, Willy, Jean, Mark en Freddy spoorloos uit België verdwenen, laat de wereld zijn adem lossen en begint men de brokken op te vegen.

Twee jaar later geven de vijf een perskonferentie op de Galapagos-eilanden. Ze verklaren dat ze niet meer wisten van welk hout pijlen maken en dat ze daarom eerst de boel in België naar de dieperik zonden en daarna het schildpad-denpad kozen. Echter, intussen is Wilfried schatrijg geworden met zijn boek 'Belgium, 1711 august', schiept Willy goed dankzij de filmrechten op zijn verhaal, peddelt Jean in de dollars na het succes van de dubbele langspeler met zijn

versie op, kan Mark zijn bankrekening niet meer tellen dankzij zijn videocassetje 'B.D.' (Belgian Disaster) en vraagt Freddy: (00) dikke marken per minuut interview.

Een vreemd vernaal. Toegegeven maar net liep uit mijn pen na het zien van een thriller op de buis. Daarin koopt een jong gezin (vader, moeder, dochter) een huis, waarin vroeger een oude vrouw bloedig vermoord werd. Niemand vertelt aan de nieuwe eigenaars wat gebeurde maar net vreselijke verleden duikt wel op. Muren Schreuren, de kat wordt afgemaakt, een hand wordt in de ijskast gevonden, bloed gulpt uit de waterleiding, enzovoorts, enzovoorts. Kortom, je zou voor minder in je broek doen, het gezin verdwijnt natsverkoop en spoorloos, de pers en dus de wereld achterlatend met vragen en nieuwshonger.

Later vinden we hen terug, onder de zon, in een kast van een villa met een zwembad om 'U' tegen te

zeggen. Blijkt toch niet dat ze goed wisten welke reputatie net nuis nad maar dat ze, niet goed wetend van welk hout enzovoort, de ganse norrorroestand ensceeneerden en dankzij net boek met net vernaal en de filmrechten daarop de geldkraan wijdopen kregen.

Streken uitalen en rijk worden met net vertellen van die smeerlapperij... Zo vreemd is net toch weer niet, als je de lijst met de poen bekijkt, die Nixon, Ericlman, Halde-man en andere Watergaters binnenvreven met hun slaapkamer-sprookjes over the truth, nothing but the truth.

De thriller nad ook nog een slot natuurlijk. Het doctertje leest net boek en ziet in dat de steeds weerkerende nachtmerries te danken zijn aan de gruwelijke gebeurtenissen uit de truckkouds van pa en ma, die echter toen voor naar wel echt leken. Ze steekt naar vader en moeder neer met hetzelfde mes, dat de oude vrouw de keel oversneed.

De toevertrouwen van Studieadvies:

Teken de studiedruk weg !!!

Je hebt het misschien al opgemerkt, maar waarschijnlijk niet. VETO heeft een aantal weken terug nochtans al het reglement afgedrukt van een cartoonwedstrijd die georganiseerd wordt door de Dienst voor Studieadvies van de K.U. Leuven. Als je het niet gemerkt hebt, dan kan je er nu dus niet meer naast, aangezien je dit artikel bent begonnen lezen. Datzelfde reglement vond je trouwens al eens afgedrukt in Veto 18 van 11 februari en zoals je hier kan lezen moet je snel reageren als je er nog wil bij zijn: sluitingsdatum voor inzendingen is inderdaad 15 april; in volle blok voor de paaseksamens moet je er dus snel nog een produktje van je tekensvaardigheid afpersen, vóór je finaal ten onder gaat door stress en overbelasting. Maar: geen nood, het is voor het goede doel, weet ik.

En dat zou ik niet weten als ik niet voor jou — vóór je je in het avontuur stort — was gaan informeren bij Studieadvies waar dat merkwaardige initiatief nu precies op slaat. Een gesprek met Erik Depreuw, psycholoog in het Atrrechtcollege, Naamsestraat 63, bood hieromtrent enige verheldering. Enfin, als je het meeslepende, van wild en onbehouwen gestukulerende gebaren voorzien en over-alles-en-nog-wat-uitwijdende betoog van deze man kan dekoderen tot feiten, relevante feiten. Omdat stress U allen waarschijnlijk nu al te zeer heeft aangevreten om dat nog zelf te kunnen, heeft de redakteur van dienst, ikke dus, dat al voor U gedaan. Hier gaat ie.

Het waarom

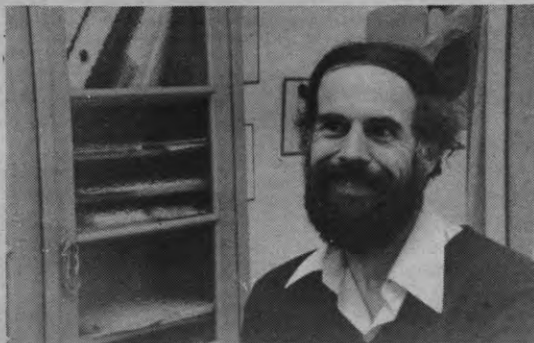
Je kan natuurlijk breedspakiger een informatiekampagne opzetten rond de problemen van het examens afleggen, de stress erond, de faalangst en wat dies meer schering en inslag zij in juli en september. Hopelijk theorievorming en duiding bij de symptomen en de oorzaken van al die ellende, die duizenden jongeren zich jaarlijks weer kinderlijk onschuldig weten aan te doen, wordt jaarlijks volop gegeven, hoewel de op de knieën voortkruipende STUDAX daaraan nu nog weinig boodschap heeft: de paranoïa is meestal al te ver gevorderd. Ook vindt Studieadvies dat anderen die martelarentaak voldoende op zich zijn

neem, zoals bijvoorbeeld onze eigenste Kringraad, en Studieadvies laat dus het roepen in de woestijn nu bereidwillig over aan anderen. Ervaring leert, zegt Depreuw.

Nee, Studieadvies heeft het dit jaar anders begrepen. Zij willen de door hen en door anderen geboden informatie eens niet, of niet helemaal laten verloren gaan door ze wat alternatief, ludiek te kaderen. De bewustmaking

Men moet niet net dan uitkiezen om een — aldus Depreuw — toch uitzichtloze strijd te voeren over aantallen bladzijden, examens of hoofdstukken teveel. Men moet integendeel streven naar didactische vernieuwingen van individuen, profs dus, vindt hij.

Daarvoor is overleg en samenspraak nodig en de kloof, de afstand, ja zowaar de antagonisme tussen profs en studenten moet worden weggewerkt.

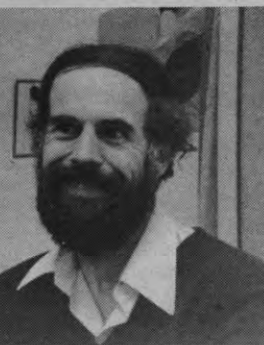
Erik Depreuw, psycholoog van de dienst Studieadvies van de K.U. Leuven, lacht beaat en verzoendend als hij zegt: 'de profs van vandaag zijn veel humaner en gematigder, ze zitten op de golfplengte van de student.' En dat lees jij in volle puusblok. Echt grappig zijn is zo moeilijk.

omtrent de problematiek van examenlast moet een nieuwe dimensie krijgen en dat vooral door het probleem op een zeer toegankelijke manier, samen met alle betrokkenen, te benaderen: bijvoorbeeld via een cartoonale voor studenten, van de unief van het NUBO (Niet-Universitair Hoger Onderwijs, dus), maar ook profs, assistenten, docenten...

Tekentalent is de allerlaatste vercieste, ideeën en gevoelens uitdrukken de eerste. Of Studieadvies veel respons verwacht? Tja, dat is nog moeilijk te zeggen. Een deadline heeft het merkwaardige kenmerk van de haast verzonden hoop meestal met een pak inzendingen op 't eind nog te vervullen. Bovendien is dit een eerste in het genre en is alles nog open en ongekend wat de uitwerking en de weerslag betreft. Het meedoen primeert en liefst dus massaal om het oprecht enigszins succesvol, zeg maar: zinvol te maken.

Het hoe

Een van nature al bloedserieuze zaak als studiedruk en examenlast mag in tijden van rampspoed en ontij niet te dodelijk ernstig behandeld worden.

Erik Depreuw, psycholoog van de dienst Studieadvies van de K.U. Leuven, lacht beaat en verzoendend als hij zegt: 'de profs van vandaag zijn veel humaner en gematigder, ze zitten op de golfplengte van de student.' En dat lees jij in volle puusblok. Echt grappig zijn is zo moeilijk.

Eensgezind het tekentalent botvieren op het nijpende probleem moet volgens Depreuw de toenadering, de dialoog stimuleren.

Natuurlijk mag je niet verwachten dat deze wedstrijd — waaraan overigens mooie prijzen verbonden zijn, aldus Depreuw nadrukkelijk terloops — het allemaal gaat veranderen. Nee, enig relativeringsvermogen is Studieadvies niet vreemd, hoewel Depreuw wel bekend dat Studieadvies het eerst wel zo begrepen had.

De cartoon-wedstrijd moest de aan-

zet worden van een grote sensibiliseringscampagne naar zowel studenten als profs, vooral dan gericht op het aspect gezondheidszorg in zulke tijden van nood. Het gebrek aan mankracht slaat evenwel ook hier toe; Studieadvies ziet een BTK wegval en beschikt niet over de middelen om een dergelijk grootschalig initiatief op te zetten.

Misschien bestaat er wel voldoende élan in de studentenbeweging om de gereikte hand te vatten? Depreuw denkt hierbij ongetwijfeld alweer aan Kringraad en zijn lovenswaardige opinerende werking rond studiedruk. Maar intussen betekent dit alles wel dat de cartoon-wedstrijd op zich een losstaand initiatief blijft voorlopig, dat wel openingen zoekt te trekken, maar niet tot een lange termijnplanning behoort.

En tenslotte: het waarvandaan

Nochtans komt het initiatief uit een midden dat al lange tijd aan intensieve lange termijnwerking doet betreffende studielast en vooral de daarmee gepaard gaande problemen van gezondheidszorg. De Werkgroep Exkamens van de Dienst voor Studieadvies van de K.U. Leuven — een hele mondvol —, waartoe Erik Depreuw behoort en die tevens de initiatiefnemer is van deze cartoon-wedstrijd, bestaat in beginsel al van het eind der zestiger jaren.

Toen werkten studenten, jazer, in samenwerking met een internist als nooddienst voor een soort dringend opvangwerk dat nu door ombudsmannen en monitoren wordt waargenomen. "Teledienst Exkamens" legde de link tussen hulpbehoevende studenten, boosaardige of schrikbaan-jagende profs en/of de pas beginnende studentendokters. Gaandeweg is dit initiatief, dat vooral toch door studenten werd gedragen en volgehouden, geprofessionaliseerd.

Studieadvies en de Sociale Dienst van de K.U. Leuven hebben dan ook de werking overgenomen en uitgebouwd. Ik werp hier even in Depreuwse ademspauze één van de schaarse in dit vurige historische betoog — tussen dat er nu toch weer studentenpermanenties opduiken die hetzelfde euvel trachten te verhelpen. Wat denigerend wuift Depreuw dit — desondanks toe te juichen — initiatief weg met "dramatische verhalen van in ongenz taaid", toestanden waarmee de huidige studentenpermanenties niet meer worden gekonfronteerd.

Het is meer een opvullen van de behoefte "ook iets te willen doen", volgens hem. Trouwens, vindt Depreuw, de profs van vandaag zijn veel humaner en gematigder; ze zitten meer op de golfplengte van de student, hun bereidheid om de problemen samen met de studenten op te lossen is veel groter bijvoorbeeld. 'Is maar hoe je 't bekijkt en hoe lang je al aan welke zijde van de barrière staat, denk ik onwillekeurig, terwijl Depreuw verder vertelt over hoe Studieadvies dus mee aan de wieg stond van de monitoren en de ombudserij.

Datzelfde begaan zijn met studiedruk en de eruitvloegende gezondheidsproblemen heeft Studieadvies al meermalen bevredigend doen deelnemen aan baanbrekende initiatieven in dat veld, duidt Depreuw vergenoegd aan: Bracke en zijn werk rond derde cyclus, het bladzijden-tellen op zoek naar de norm voor het meten van studiebelasting, DUO-enkeites,...

Telkens de initiatieven hun eigen gang gaan, haakt Studieadvies af om nieuw terrein te verkennen. Het is dan ook vanuit die achtergrond dat men de cartoon-wedstrijd moet interpreteren. Het is nu maar hopen op sukses en vooral op navolging en uitwerking achteraf. Door wie?

J.H. Verbanck

Voor de geïnteresseerde tekenaars en cartoonisten: het reglement vind je in extenso in Veto nr. 18 van 11 februari 1983. Je kan altijd eventueel contact opnemen met de heer Depreuw van Studieadvies op het Atrrechtcollege, in de Naamsestraat.

De 'lange marsch' van de niet-gebonden landen

(vervolg van de voorpagina)

De politieke realisatie is dan ook nauw gebonden met de gedachten-gang. In 1960 wordt, op initiatief van de vijf leaders, bij de UNO door de nieuwe staten en socialistische landen de resolutie 1514 aangenomen, de "Verklaring over onafhankelijkheidsverlening aan koloniale volkeren en landen". Een ware revolutie voor de UNO, want van toen af kwam deze gekonfronteerd te staan met de toetreding van 14 staten tot hun onafhankelijkheid, voormalige Franse kolonies in Afrika zoals Bénin, Cameroun, Centraal-Afrika, Ivoorkust e.a., doch vooral met de toetreding (tot 1982) van 75 landen tot de eigen organisatie.

De werktreinen van de groep zijn niet minder talrijk geworden: onafhankelijkheid in Namibië, Apartheid in Zuid-Afrika, konflikt in het Midden Oosten (gebaseerd op een erkenning van het Palestijnse volk), ontwapening, waarmee zij niet zelden terecht konden bij de UNO, uiteindelijk te verkiezen forum voor dergelijke initiatieven. De groep is erin geslaagd op de UNO bijzondere zittingen van de Algemene Vergadering samen te roepen voor de behandeling van dergelijke problemen als ontwapening en regionale initiatieven, wij denken aan de idee om van de Indische Oceaan een neutrale vredeszone te maken. De woordvoerders hebben terecht gewezen op de invloed van de UNO-veiligheidsraad op de verwerping van het voorstel. Vanaf 1960 hebben de NGL gewezen op de eengheid die de veiligheidsraad erop nahield, dat hun wederzijdse relaties niet eksklusief onder de grootmachten dienden te worden behandeld, gezien de impact voor alle landen. Wij mogen het element van Imperialisme hier niet verwarren met kolonialisme. Het duidelijk anti-imperialistisch karakter van de NGL, en ook louter, heeft zich bevestigd gevonden op de bijeenkomst in Georgetown in 1972, imperialisme

als de grootste hindernis voor ontwikkelingslanden om een levensniveau te bereiken dat beantwoordt aan de meest elementaire eisen inzake menselijke waardigheid.

De voornaamste resoluties van de UNO inzake Nieuwe Internationale Economische Orde zijn een resultaat van de initiatieven van de groep. De oprichting van de UNCTAD, de UNIDO en de UNDP (United Nations Conference for Trade and Development, United Nations Organisation for Industrial Development, United Nations Development Program), de resoluties over mensenrechten e.a. De zerechtkonferentie, bezwaarlijk te beschouwen als onbelangrijk, heeft ondanks de representativiteit, bij de veiligheidsraadsleden weinig gehoor gevonden, laat staan ratifikatie.

We kunnen zeggen dat de rijkere landen in de groep van de «77» nu toch een gewichtige gesprekspartner ontdekken. De NGL schijnen tevens woordvoerders te kunnen zijn van de ontwikkelingslanden bij de voor-

naamste internationale economische instellingen. In het licht van de komende UNCTAD-konferentie zullen de «77» nog maar es vergaderen, in Buenos Aires deze maal, eind maart.

Zij voeren tevens actie binnen de UNO voor de erkenning als gelijke, en in het bijzonder tegen de veiligheidsraad en het veto-recht van elk van de leden.

Reeds in het begin van de jaren vijftig werd protest geuit tegen de druppelgewijze toelatingen, met een (konsekwente) roep voor universaliteit en voor een wijziging in het statuut van de veiligheidsraad. Doch de aanwezigheid van druk en invloed op de landen die enige bindingen hebben met één of andere blok heeft vaak de eigen rangen verscheurd en een effectief beleid verhindert. Deze vaststelling behoorde toe de talrijke klachten van Mevr. Gandhi en Vice-president van Cuba Rodriguez op 2 februari j.l.

Maar er zijn nog andere bronnen van konflikt en wrijvingen. Het probleem van de zetelvolgvolg voor Cambodja (Phnom-Penh of Norodom Sihanouk?), het bekomen van de leden dat zij de regels die door de groep worden voorgehouden zouden respecteren, zoals de aanval van Irak op Iran als men weet dat president Hussein de verwachte kandidaat was voor het presidentschap van de groep en de zevende konferentie in Bagdad had moeten plaatsgrijpen. Uiteraard massaal verzet vanuit Iran, doch de oorlog woedde ondertussen door... Het probleem van het oosten van de Sahara vond geneens een oplossing bij de UNO (OAE of Marokko?), ondanks de erkenning door vele leden van de RSDA (République Sahraoui Démocratique Arabe), om en bij de twee derden van de groep.

De vraag is dus: UNO-veiligheidsraad veranderen, de lange Marsch van de statutaire veranderingen of de eigen rangen verstevigen, de lange Marsch van de 'eenheids'-politiek?

Paul-Emmanuel Casier

Bronnen:

- Le Monde Diplomatique, mars 1983
- Financial Times, wednesday, march 9, 1983
- UNO Press Release, Weekly News summary, 30 dec. 1982, 7 jan., 28 jan. '83

(ADVERTENTIE)

"Cafe Taverne Universum"

Herbert Hooverplein 26 (Hoek Tienessestraat)
3000 Leuven ☎ 016/20.07.50

Super-Snacks en Spaghetti

Terras

Viotte bediening

Alle dagen open vanaf 7.30 h

Ruime parking

Zaal ter beschikking

'Dag van het Land' in Palestina

legaliseerden:
 1) De wet op de terugkeer verhindert dat de verdreven Palestijnen kunnen terugkeren en opnieuw hun grond opeisen. Elke jood daarentegen, van welke nationaliteit ook, krijgt onmiddellijk het Israëlische staatsburgerschap als hij naar Israël komt.
 2) Door de wet op het eigendom van afwezigheid wordt de grond van de vluchtelingen overgedragen aan joodse organismen.
 3) Met de wet op de veiligheidszones kan het ministerie van defensie bepaalde gebieden tot militaire zone uitroepen, iedereen de toegang ontzeggen en de bewoners verdrijven.
 4) De wet op de landopeising: tegen de bewoners van huizen die belangrijk zijn voor de verdediging of veiligheid van het land kunnen uitdrijvingsbevelen worden uitgevaardigd.
 5) De uitzonderingswetten: Art. 119 verleent aan het militaire gezag de macht om gebouwen te konfiskeren of te vernietigen, en met art. 125 kan men gebieden als gesloten verklaren: je komt er enkel in of uit met een toelating.

Araber-rein

Deze drakonische maatregelen sorteerden ook vrij vlog effect. Van de 370 eerste joodse kolonies werden er 3/5 geïnstalleerd op Palestijns eigendom. De Israëlische militaire overheid heeft hele Arabische steden, zoals Jaffa, Acre, Lyda, ... 'araber-rein' gemaakt. N.a.v. de juni-oorlog van '67 werden er opnieuw meer dan 300.000 Palestijnen verbannen en werd heel wat Palestijns grondgebied gekonfiskeerd. Veel internationale kritiek kwam er op Jeruzalem en de zogenaamde Allonweg. De Allonweg loopt door de Jordaanvallei, parallel met de rivier. Alle sporen van Arabische dorpen werden hier uitgewist. De waterputten werden dichtgemetseld, de oogsten vanuit vliegtuigen met ontbladeringsmiddelen besproeid, en de akkers overgedragen aan de joodse kolonisten.

Hetzelfde is gebeurd in de historische stad Jeruzalem. Ondanks heftig protest van UNO en UNESCO werd de Maghrebiawijk kwasi volledig gesloopt. Meer dan 10.000 Arabieren

moesten de stad verlaten. Rond Jeruzalem worden nieuwbouwwijken aangelegd waar alleen joden mogen wonen.

Kortom, de zionistische strategie bestond erin om eerst de Palestijnen te verdrijven, daarna hun grond en bezittingen in beslag te nemen en deze gebieden met joodse kolonies te bevolken, zich inspirerend op Golda Meir: "Grenzen zijn geen lijnen die men vastlegt op een kaart, maar feiten die men creëert."

De bezette gebieden

Het kolonialistisch karakter van het zionisme komt de laatste jaren het duidelijkst tot uiting op de Westelijke Jordaanoever en in de Gazastrook. Bij de zetting in '67 riep Israël van de daken dat het geen territoriale uitbreiding voor ogen had, maar nu is er een wet die zegt dat geen enkele landkaart in Israël nog de grenzen van deze gebieden mag aangeven. Duidelijker kan niet! De Jordaanse wetgeving werd grotendeels vervangen door 854 militaire verordeningen. In november '81 de volgende stap: het militair bestuur werd vervangen door een civiel bestuur. Tegelijk werden de zogenaamde Dorpsliga's opgericht door Israël, bedoeld als alternatief Palestijns leiderschap i.p.v. de pro-PLO-burgemeesters, die in '76 verkozen waren en de laatste maanden één voor één door Israël zijn afgezet. Wat de sociale basis is van de Dorpsliga's blijkt uit een recente opiniepeiling van 'Time': hun leider Moestafa Doedin haalt amper 0,2% tegen 86% voor Yasser Arafat!

Wie niet horen wil, moet voelen. De repressie is een element in het dagelijkse leven van elke Palestijnse familie op de Westbank. Soms zeer subtiel, zoals het verbod voor kunstenaars om de kleuren van de Palestijnse vlag te gebruiken, de censuur op kranten en boeken ('1984' van Orwell staat op de zwarte lijst!) of de verplichting om voor elke pruts een administratieve toelating aan te vragen. Gewoonlijk echter heel wat brutaler: willekeurige arrestaties, sluitingen van scholen en de unief van Bir Zeit, schieten op vreedzame betogingen waarbij regelmatig doden vallen, martelingen in de gevangnissen (Amnesty International wordt er niet toegelaten!) en kollektieve straffen. Berucht is bijvoorbeeld het opblazen van huizen als één van de kinderen een steen heeft geworpen naar een militair voertuig of gewoon maar verdacht wordt van PLO-sympathieën.

De facto annexatie

Nog ingrijpender is de Israëlische nederzettingenpolitiek. Met goedkope leningen en zware subsidies worden joden gepusht om in de bezette gebieden te gaan wonen. Begin wil op 3 jaar tijd 120.000 joden bij op de Westbank en in de Gazastrook. Israëls minister van buitenlandse zaken Shamir zei onlangs dat er nog 2 jaar koloniatie nodig is om de teruggave van deze gebieden politiek onmogelijk te maken. Trouwens, de invasie in Libanon had als hoofddoel de PLO te vernietigen, om zo de annexatie zonder georganiseerd verzet te kunnen doorvoeren. Ook strategisch zijn de nederzettingen belangrijk, als bufferstrook langs de Arabische grenzen. En voorts is het handig dat de kolonisten

zelf voor 'orde en rust' zorgen: terreur zaaien en lastige Palestijnen vermoorden is hun hobby.

De Palestijnse economie is een geannexeerde economie, volgens (neo)koloniaal model, waarbij Israël het centrum is en de bezette gebieden de afhankelijke periferie, die enkel produceert wat het centrum nodig heeft. 60% van de eksport gaat naar Israël (goedkope landbouwprodukten) 90% van de import komt uit Israël (dure afgewerkte produkten). De Israëlische economie profiteert ook van de zowat 100.000 Palestijnse gastarbeiders, die aangetrokken worden door de hogere lonen. De Palestijnen werken er als dagloners, zonder werkzekerheid. Ze betalen wel belastingen, maar genieten niet van sociale zekerheid. En ze mogen de nacht niet in Israël doorbrengen: elke dag worden

ze met vrachtwagens afgehaald op iets dat veel wegheeft van een slavenmarkt. Deze uittocht is een zware klap voor de Palestijnse landbouw, die ook nog te lijden heeft onder het Israëlisch waterbeleid: sterke beperkingen op het gebruik voor Arabieren, terwijl de joden zoveel mogen irrigeren als ze maar willen.

Toch proberen de Palestijnen er iets aan te doen. Ze organiseren zich in koöperatieven, ze hebben de hoogste scholingsgraad van de Arabische wereld en hun gezondheidszorg is zeer efficiënt. Allemaal belangrijke initiatieven met het oog op de vorming van een onafhankelijke Palestijnse staat. Maar hoe lang zal het Israëlische 'njet' nog standhouden?

Geert Vanhauwaert
Bert De Belder

In de UNO-brochure 'l'Acquisition de terres en Palestine' wordt vrij scherp uiteengezet hoe het zionisme zich heeft meester gemaakt van Palestina. De joodse immigratie kwam pas goed op gang onder het bestuur van de Britten, die wetten uitvaardigden om de joodse landwerving te vergemakkelijken.

Tegen '45 hadden de joden ongeveer 6% van Palestina opgekocht. Na de oorlog van '48 kontroleerden ze 75% van het land. De helft van de Arabische bevolking werd verdreven naar Egypte, Libanon, Syrië, Jordanië, ... De UNO stemde een resolutie waarin werd geëist dat de Israëlische regering de Palestijnse vluchtelingen zou laten terugkeren en opnieuw in het bezit van hun eigendom zou herstellen.

Joodse koloniatie

Israël legde deze resolutie naast zich neer, en in de daarop volgende jaren werden een reeks wetten aangenomen die deze onteigeningen a posteriori

De dag van het land in Leuven

Bij de opmaak van dit Veto-nummer houdt het Palestinakomitee een 'Leuvense' dag van het land. Om 18.00 u, was er een arabisch etentje in ISOL, waar zo maar eventjes 120 man voor kwam opdagen. Het entoesiasme van het publiek voor de film 'Journé de la Terre' bleek heel wat kleiner te zijn, evenals voor het optreden van de libanese groep Marwan: we telden amper 'n 50-tal aanwezigen. De aangekondigde fakkeltocht ging niet door wegens de overvloedige regenval op woensdagavond.

Zou Palestina te ver van ons bed liggen, of zijn we Beiroet reeds vergeten, dat de organisatoren zich moesten tevreden stellen met een dergelijk magere opkomst? Of betekent een gevulde maag een gevuld geweten?

Dit verschijnsel staat trouwens niet alleen. Ook de massale belangstelling destijds voor El Salvador begon serieus te tanen toen de media het vertikten om er nog een (bloederig) woord aan vuil te maken. Hetzelfde lijkt te gebeuren met de palestijnse kwestie; we kunnen begrijpen dat het Palestina-komitee zichzelf vanavond hoorde roepen in de woestijn.

Overigens is een verloren veldslag nog geen verloren oorlog.

ELPEE GRAMMOFOONPLATEN

ook tweedehands elpees
(aankoop en verkoop)

posters ~ songbooks ~ cassettes

t ~ shirts ~ fantasiejuwelen ~ badges

TIENSESTR. 35 LEUVEN

Leuven eet veel bloot:

Verhalen van Alledaagse Porno

Wie vorige week de bespreking *Pornografie* bekijk het maar (VETO, 23, p. 9) aandachtig gelezen heeft en daarna wat nauwlettend door de stad gelopen heeft op zoek naar dagdagelijkse bewijzen in Leuven, moet rijk geogost hebben. Voor wie dat niet gedaan heeft of niets speciaals gemerkt heeft, willen we hier wel even een paar frappante voorbeeldjes van alledaagse por-

no in het Leuvense stadsbeeld van de laatste weken aanwijzen. Je staat gewoon versted van hoeveel en waar je van die onderhuidse en doortrapte bewijzen vindt van het misbruiken van vrouwenlichamen voor (vooral) commerciële doeleinden.

Ik stel mij zo voor dat vrouwen zich hier in Leuven (én elders) nogal vernederd moeten voelen door het feit

dat 'hun soort' (sic) zomaar als gebruiksobject, als verkoopmiddel geteeld wordt en vooral dat zulks als doordeweeks, evident en onbediscussieerd feit wordt getolereerd, zonder meer. Vrouwelijk schoon, bloot of een beetje, is toch ingeburgerd in onze maatschappij, het is niet eens meer chockant. Vooral voor mannen niet, zeker? Enkele voorbeelden van onbedruide wellust ten aanzien van 'vrouwelijk schoon'.

Affiches en Reklame

Natuurlijk, het is evident, we weten al langer dat in de reclame, op affiches heel wat vrouwelijk bloot te zien is, meer nog: dienst doet als verlokkingselement voor wellustige (mannelijke) kopers. Ja, we weten het, bewust of onbewust; maar er gebeurt niets tegen. Is dat dan zo doodnormaal? Neem nu de beide voorbeelden die je hierbij afgedrukt ziet (foto's).

'Recht op de man af' staat er te lezen bij de montage van een klein autootje, haast op de achtergrond van de affiche — hoewel toch het te verkopen object —, met daarbij op de voorgrond gigantisch een vrouwenlichaam 'n strak badpak gehuld en met de onderbuik nog even nadrukkelijk boven de ondertand van de affiche. 'Recht op de man af' met de vrouw als verlokkingselement, als te bezitten voorwerp voor vele jaren ongekende lukse. Graf. En de man, hij kocht snel de wagen, de tong hing hem immers op de voeten, het kwijt droop hem uit de mond bij het zien van zulk een mooie karrosserie...

Of het meisje dat *Tic-Tac*-snoepjes 'verkoop', in smetteloos wit gehuld en met het 'begeerlijke doosje' van *Tic-Tac* natuurlijk voor haar linkerborst gehouden (rechter-voor de kijker). Alsof ze wil zeggen: *Toe nou, kom, bijt er dan toch es in!*. Waar in? O ja, juist, *Tic-Tac* was het merk, je zou het haast vergeten zijn...

De filmbusiness

Natuurlijk moet de filmbusiness hier ook aan bod komen. Er zijn weinig jachtterreinen waar de promotie zo nadrukkelijk inspeelt op het begeerlijke bloot van de o zo uitdaginge vrouw. Het is gewoon te zot om erop in te gaan, we nemen gewoon de tekst over zoals hij is:

(zie kader rechtsboven)

Dit alles — je kan het haast niet meer geloven — stond te lezen in de *Streekkrant* van donderdag 03. 03.83

SNEAK PREVIEW

Welke verrassingen had Sneak Preview van 17 februari 1983 in petto?

De onbekende film van de donderdagnacht was deze keer 'The best little whorehouse in Texas', een productie van Colin Higgins met Burt Reynolds, Dolly Parton en Dom de Luise. De helft van de aanwezigen kwoteerde de film van onbelangrijk, via slecht tot bar slecht. Ongeveer 12 % vond hem maar gewoon, 22 % vond hem goed en ongeveer 16 % beoordeelde hem als zijnde zeer goed. Zoals gewoonlijk waren het vooral studenten (85 %) die op de sneak waren afgekomen waarbij de faciliteiten Rechten, Economie en Toegepaste Wetenschappen het best vertegenwoordigd waren. Het mannelijke element was (weer eens) veruit in de meerderheid. Willen de meisjes misschien vroeger naar bed dan de jongens of zijn de Leuvense straten 's nacht dan toch te onveilig?

Niettegenstaande er zoveel toeschouwers de film niet zo best vonden toch werd er goed gelachen en vooral het vrouwenlichaam van Dolly Parton zorgde voor menig prettig lachgeval. Sommigen uitten openlijk hun twielft omringt de schuld van de omvang van Dolly's uitstekende attributen. Mensen die het kunnen weten slaan nochtans in voor de dagelijkse van de prestaties van moeder natuur. Omdat deze filmkopij rechtstreeks uit de U.S.A. kwam was er onvoldende tijd voor een nederlandsstalige ondertiteling. Op de vraag of men dit storing vond antwoorde 90 % van het publiek dat dit niet het geval was en sommigen vonden het zelfs zo beter. Dit lichte filmgenre kon voor een paar aangename uurtjes zorgen en aan wie het wat tegenevil zeggen we: laat uw sneak-geestdrift niet varen, er komen er andere en betere. Maar toch: een 'sneak' blijft een verrassing, meestal een positieve maar toch ook soms een negatieve. Toch maar tot volgende donderdag?

op bladzijde 6 onderaan links, bij de aankondigingen van de nieuwe films in de *Studio's* te Leuven, als nabeschouwing van de sneak preview van 17.02.83. Te gek; far out, man.

De commerciële zaaluitbater kan het dan nog tot zijn beroep rekenen de mogelijkheden maximaal uit te buiten om zijn product te verkopen — ook al hoeft het publiek het nog niet zo te zien en ook al kan men erover discussiëren of het te verkopen product de film dan wel Dolly Parton en vooral haar lichaam was. Alleszins kan de student, die in zijn vrije tijd film programmeert, dat evenwel niet zo gemakkelijk tot zijn credo stellen. Toch programmeren de jongens van FILMM op woensdag 09.03.83 in A.V. de film *Glissemets Progressifs au Plaisir*, een film die kan omschreven worden als porno met het eeksuus van de revolutionaire, vernieuwende en baanbrekende vormgeving. De film als kunstgenre wordt er ongetwijfeld beter van, maar inhoudelijk blijft hier en daar soms toch ook wel iets hangen en bij deze film is het misbruik dat van de vrouw gemaakt wordt, zo nadrukkelijk dat het eeksuus nog nauwelijks ter zake doet. De zoveelste belediging op rij.

En wij, studenten

Het zijn allemaal maar toevallige

voorbeelden, alle uit de eerste dagen van maart megepikt te Leuven. Affiches, film, ook reclame voor reizen vanwege reis- of toerismeburo's (cfr. foto...), allemaal gortige toepassingen van hetzelfde principe. Gelukkig weten wij, geëmancipeerde studenten, beter, hoor ik zeggen. Wij zijn de intellectuelen van Vlaanderen, de braintrust van de toekomst, ons gebeurt zulks niet. Wij hebben voldoende respect voor de vrouw.

Jawadde. Ik doe niet eens moeite om te zoeken, ik neem gewoon dezelfde, al geciteerde *Streekkrant* van 03.03.83 ter hand en wat lees ik op bladzijde 7? Jazeker, dit:

— Hoogstudentenclub Moeder Maaslandia organiseert een GO-GO-Girls-avond met Helga en Viviane om 21 u. in 't Kraaksk. Kerkstraat, Leuven; Niet te missen!; privé; uitnod. vereist.

Hoogstudenten, natuurlijk, wat dacht je. Wij, dus!

Enfin. Ik hou er hier gewoon mee op. Meér commentaar heb ik niet en hoeft ook niet, denk ik. Je wordt ook zo moe van al dat strijden en van leer trekken, zeker als je 't allemaal alleen of met enkelen moet doen. Of gaane de ogen je zo stilaan open?

J.H. Verbanck.

Stolz verrückt

(volg van de voorpagina)

'Het Irrenoffensive heeft wel een theoretisch Eisenprogramma geformuleerd, wat de verhouding hulpverleners-hulpvragers betreft, maar in de praktijk brengen de hulpverleners er weinig van terecht. De professionele hulpverleners moeten zo werken dat ze zichzelf verbodig maken, door de 'getroffenen' geld, tijd en ruimte beschikbaar te stellen. Ze moeten op verzoek van de 'getroffenen' hulp aanbieden in de vorm van medische vaardigheden, psychologisch, juridisch en maatschappelijk advies. Ze moeten samenwerken op grond van menselijke en niet van beroepsmatige kwaliteiten. De 'getroffenen' moeten de professionals zelf uitkiezen. Hulpverleners moeten niet in dwang uitmonden en de beledigende term 'psychiatrisch ziek' moet worden bestreden. Dde professionals moeten erkennen dat psychiatrie in elke vorm, speciaal de wijkpsychiatrie, dient te worden afgeschaft', aldus het Irrenoffensive.

Akties

Akties dienen te worden gevoerd in twee richtingen: enerzijds het uitbouwen van eigen 'vrije ruimtes waar je kunt zijn met je eigen rariteiten, zonder inmenging', anderzijds is er de rechtstreekse konfrontatie met de psychiatrische onderdrukking. In de discussiegroep 'Radikale aktievormen' komt men tot de conclusie dat het niet gaat om goede argumenten, maar om invloed en macht. 'De vraag is hoe je met akties macht en invloed kunt ontwikkelen e.q. aanwenden. Inventariserend blijven we zeer geroutineerd te zijn in het dragen van spandoeken, maar daar houdt het mee op.

Meer radikale — zo men wil geweldadige (gebruikt in de beperkte betekenis d.w.z. gericht tegen de materie) — ervaringen zijn er niet.

We pleiten voor een ondoordachte manier van 'aktievoeren d.w.z. spontaan, fel en geïmprovisiseerd, waarbij het plezier en de motivatie die je aan een aktie kunt ontlenen, zeker niet vergeten wordt. Een punt van aandacht is dat het zelden gebeurt dat er akties gebeuren in, of rond het terrein van de psychiatrische inrichtingen zelf. Is de verklaring hierbij angst?', aldus het eindrapport van de discussiegroep.

De Nederlanders vertelden in dit verband over hun angsten als ze bij een aktie terug gekonfronteerd werden met de gebouwen, waarin ze jaren verbleven. De Westduitsers hadden onlangs een meeting verstoord waarin een aantal directeuren van psychiatrische inrichtingen hun 'sociale psychiatrie' waren komen toelichten. Ook hier hadden velen angst gevoeld, toen ze gekonfronteerd werden met bekende gezichten.

De Deense gekkenbeweging organiseert elke zomer vakantiecampen met patiënten in de buurt van psychiatrische inrichtingen, en van waaruit dan 'guerilla-raids' worden uitgevoerd op deze inrichtingen.

De Engelse PROMPT stelde dat ze door middel van petitie aktie voeren tegen het gebruik van elektroshock en tegen de krankzinnigenwet, waarbij mensen door middel van een machting zomaar van straat kunnen worden opgepakt. In West-Duitsland zijn vooral akties aan de orde waarbij

patiënten hun dossier opeisen. Peter Lehman voert al jaren via verschillende rechtbanken een juridisch gevecht om inzage te bekomen in zijn dossier, en verder o.m. werd vermeld dat in het Duitse Sauerland een 60-tal ex-patiënten en sympathisanten zich aanboden om een dossier op te eisen, en dit met sukses.

Voorgesteld werd o.m. om aan de poort van de inrichting voor de medicijnenwagen te gaan liggen als die binnenrijdt en hem vervolgens te beroven... Nog andere voorstellen zijn niet geschikt voor publikatie... De meningen blijven verdeeld over de samenwerking met andere maatschappelijke groepen en overheidsorganen om de stap te zetten van de kleine radikale groep naar een brede massabeweging.

Politieke partijen en vakbonden zijn in de eerste plaats geïnteresseerd in de belangen van de werkenden in de psychiatrische inrichtingen meent de Deen Benny Lihme. De Nederlandse Cliëntenbond streeft naar contacten met officiële instanties, waarbij het gevaar erkend wordt dat men soms compromissen sluit, waarna de meest aktieve leden de beweging verlaten.

Ook is er het feit dat je steeds in een minderheidspositie bent ten aanzien van officiële instanties. Het Irrenoffensive maakt deel uit van de Alternative Liste in West-Berlijn. Ze ontvingen van deze beweging, die zes vertegenwoordigers heeft in het regionale parlement, maandelijks 1500 DM. De Alternative Liste heeft de eisen van het Irrenoffensive opgenomen in haar programma. Volgende opmerking synthetiseert de stemming tijdens de bijeenkomst terzake: 'Er gebeuren zo weinig radikale dingen in de beweging, dat wat radikaal is behouden moet blijven en niet weer verzwaakt. We moeten blijven strijden en daarin duidelijk zijn. Velen zijn zo paranoïed door de psychiatrie en deze maatschappij dat ze zich niet zo direct durven aansluiten. Het is echter ook in hun belang radikaal te werken.'

Maatschappijgericht

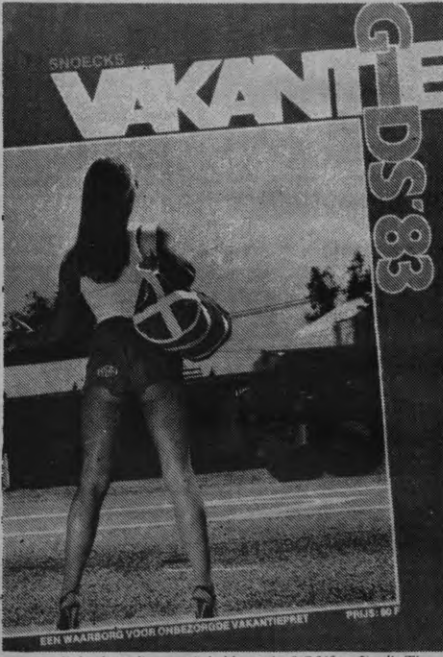
Het alternatief kan geen afgesloten eilandje zijn binnen een gelijkblijvende maatschappij. Ton Hendrix van het organiserend comité vernoemde 'De Sozialistische Selbsthilfe' in Keulen. Dit is een woon- en werkgemeenschap voor alle uitgestoten, waar men probeert een socialistische samenlevingsvorm te starten, die vervolgens naar buiten wordt gedragen door te strijden tegen de psychiatrie en de woningnood.

Hoe zo'n huis of gemeenschap er moet uitzien wordt duidelijk als we een aantal citaten op een rijtje zetten waarin kritiek wordt geuit op de heersende huidige gang van zaken. 'Psychiaters proberen ons steeds weer te veranderen. Ze nemen ons niet zoals we zijn, en ze gebruiken ons om hun doel te verwezenlijken... Ik heb geen anderen nodig om me weer normaal te maken, me weer te 'ordenen', me te laten vertellen hoe ik heb te leven...'

Luc Vanheerentals

P.S. Het volledig verslag is te bekomen bij Psychipol, Postbus 43097, Amsterdam.

(1) KNABEN J., 'Commentaar bij het ontwerp van wet ter bescherming van de persoon van de geestes-zieke', ongepubl. tekst, 17/06/82.

(foto 1): 'Recht op de man af': een Volvo met zo'n karrosserie (links dus), die moet je hebben, niet? Of (foto 2): die Tic-Tac-snoepjes wil jij ook wel eens in de mond nemen, zeker? Of ook nog (foto 3): zou jij niet ook zo'n heerlijke brok vlees in je wagen willen, op reis? De vakantiegeden van toerismeburo's, zoals deze van Snoecks, bieden de beste kwaliteit en zelfs al onderwerpensklaar met de benen wijd gespreid. Wie nu nog niet klaarkomt, is geen MAN meer!
(foto WiV & I. Vdb.)

kringen

Gesprek met de werkgroep Medische Opleiding

In het begin van de zeventiger jaren werden de Belgische medische fakulteiten zwaar onder druk gezet door de syndikaten van geneesheren om de opleiding aan te passen (lees: verlengen). Zij vreesden dat België, door de EEG-bepaling dat het artsdiploma overal in de EEG geldig is, overspoeld zou worden door buitenlanders, voor wie het hier een aards paradisijs zou zijn. Men dreigde met een eigen tweejarige huisartsenspecialisatie-kursus, als de fakulteiten er niet in zouden slagen binnen de zeven jaar een

specifieke huisartsenopleiding in te bouwen (wat zij ook verwachten). Een afschrikking voor buitenlanders en een structurele numerus clausus in België.

De KUL wou zich echter niet de kaas van het brood laten eten: de fakulteit geneeskunde duidde professor Casteels aan om een plan op te stellen. Ondertussen stuurden ook de studenten aan op veranderingen. De gevolgen van dit alles vormen de achtergrond waartegen de werkgroep medische opleiding (een deel van het Medika-presidium) haar — eenzame — strijd voert voor een betere medische opleiding. Een gesprek met Thomas, Stefaan, Johan en Bart.

Reeds in het begin van de jaren '70 was het voor de studenten duidelijk dat de opleiding niet deugde. Praktijklessen werden massaal geborst, de behandelde gevallen waren immers vaak weinig relevant. En met de kolleges ging het al niet veel beter. Anderzijds werd er in de opleiding, ondanks het veelvuldig voorkomen ervan bij patiënten in de huisartsenpraktijk, nauwelijks aandacht besteed aan niet strikt-medische problemen, vooral de psycho-sociale klachten.

De alternatieve ideeën van de studenten kristalliseerden zich in het plan van preses Jan Reniers ('78-'79). Volgens dat plan werden de puur somatische vakken drastisch gereduceerd t.v.v. vakken met een ruimere aandacht voor problemen van psychische en sociale oorsprong. Tijdens een (verplichte) stemming onder studenten, kreeg dit plan de steun van een zeer grote meerderheid.

Casteels' active learning

Uitgaande van de vaststelling dat studenten op het einde van hun opleiding wel een massa specialistische gegevens kennen, maar geen akkurate diagnose kunnen stellen (iets wat de studenten ook onderschreven) maakte Casteels een plan ter herstructurering van de opleiding waarin het accent kwam te liggen op 'active learning', een begrip dat hij haalde uit de Amerikaanse literatuur die hij bestudeerde had. Dit betekent: meer nadruk leggen op het redeneren over een probleem, het actief zelf structureren van de leerstof. Die efficiëntere opleiding werd door Casteels echter als puur somatisch begrepen. De studenten, met hun bezorgdheid voor eerste-lijnsgezondheidszorg, wilden echter, zoals gezegd ook meer aandacht voor het psycho-sociale aspect van de opleiding.

Hoe ging Casteels te werk? Hij verving het oude semester-systeem door het jaarsysteem, zoals dat aan de andere fakulteiten bestaat. Thomas: "Het jaarsysteem beperkt de tijd waarin een student de stof moet verwerken, zodat detailistisch studeren vermeden wordt. Doordat niet alle vakken in een periode aflegt, ziet men ook beter de verbanden ertussen, terwijl in het oude systeem in juni vaak al vergeeten was, wat men in januari gestudeerd had. Een grotere integratie dus."

Enkel de essentiële onderwerpen, relevant voor de praktijk, in hun samenhang onthouden. Een tweede maatregel was het reduceren van de ex cathedra gedoopte stof tot 2/3 van het pakket, en 1/3 van de stof door eigen verwerking van de student — door naar de bibliotheek te gaan, artikelen te lezen, door praktika te volgen, enz. — aan de man te brengen. Johan: "De bedoeling was dus een kritische studiemethode bij te brengen. Het was ook bedoeld als stimulans om later in de praktijk interesse te blijven betonen in nieuwe ontwikkelingen, bij te studeren."

Konglomeraat

In mei '79 werden de twee plannen voorgesteld op Fakulteitsraad. Het plan Casteels haalde het met een nipte voorsprong van twee stemmen. Precies daarom werden er elementen van het studentenplan, onder impuls van Jan Reniers in het plan Casteels opgenomen. Van de besprekingen daaromtrent tussen Reniers en Casteels wist echter bijna niemand iets af — het was toen reeds mei, en profen zowel als studenten hadden het erg druk — en in oktober was dat nog steeds zo. De grote aanvulling was het 'credit-systeem'. Een aantal vakken met psycho-sociale inslag werden gepresenteerd als open opties voor de studenten. En vak volgen leverde een aantal credits op, en er was een bepaald minimum. Van de oorspronkelijke voorstellen is echter niet veel overgebleven: 80 uur verpleegstage, een tiental conferenties bijwonen over maatschappij en gezondheidszorg. Een aantal andere studentenvoorstellen, zoals het werken met gehandicapten, een vak medische sociologie, werden, vanuit een zeker conservatisme, en schrik voor het onbekende, geweerd. Casteels zelf voegde er labwerk aan toe, hoewel een dergelijk vak niet kaderde in het opzet, en reeds door elke geïnteresseerde gevolgd kan worden.

In principe moest iedereen tengevolge van dit plan tegen oktober zijn cursus omwerken. Aangezien niemand echter precies wist wat er te gebeuren stond, gebeurde dit nauwelijks. Ook herzien van evaluatiekriteria en -systemen was er nauwelijks bij.

Johan: "De mensen waren er niet rijp voor. Er werd gevreesd dat profen in hun oude gewoonten zouden blijven steken, met rampzalige gevolgen. Die zijn er geweest: in de praktijk was het in het begin zaak het ergste te vermijden."

Tot overmaat van ramp verviel door de invoering van het jaarsysteem de oude regeling dat men met 10 op 20 voor altijd vrijstelling kreeg voor een vak. In plaats daarvan kwam de gewone regeling: vrijstelling voor 2 zit met een B, vrijstelling voor het bisjaar met een A. Om alles in goede banen te leiden werd, over eerste en tweede zit samen, dan maar een slaagpercentage gegarandeerd dat gelijk was aan het gemiddelde van de vorige vijf jaar.

Thomas: "Met de uitslag konden er dus geen ongelukken gebeuren, wel

werd er enorm gepredelibeerd, en slecht geëvalueerd. De individuele student kon getroffen worden, niet de globale uitslag."

Veto: In het plan Casteels werd ook een reductie van de stof voorgesteld, hoe is men hier te werk gegaan?

Johan: Uiteindelijk is daar zeer weinig van terecht gekomen.

Veto: Wat is daar de oorzaak van?

Johan: De inertie van de profen. Als iemand als prof van vandaag op morgen zijn cursus tot 2/3 moet reduceren en dan voor 1/3 de studenten aansporen tot active learning, dan kan ik me voorstellen dat dat voor veel profen een probleem is. Praktisch, maar ook theoretisch: hoe gaan ze active learning opvatten voor sommige vakken? Is daar de plaats en de tijd voor? Bezwaren zijn er ook vanuit de studenten, die eigenlijk al overbelast zijn en die dus liever de stof op een gemakkelijke manier gepresenteerd krijgen.

Interview met Medika; (eerst en vooral onze ekskuses voor Johan die ontbreekt op deze foto). Verder vlnr.: Stefaan, Thomas (voorzitter van de werkgroep medische opleiding) en Bart. Een onderwijswerkgroep van een uitzonderlijk hoog peil, maar dat was ook wel nodig. De problemen, die de studenten 2e dok ondervonden tijdens de loop van hun universitaire carrière, als gevolg van een iets of wat overhaaste verandering in de opleiding, waren niet gering. Na een jarenlange strijd voor een betere opleiding, een pad dat niet over rozen ging, begint zich het probleem van de opvolging te stellen. Who cares about education? (foto Ciska Devloo)

Bart: Ook een gebrek aan inzicht bij de profen over wat belangrijk is voor later. Bijvoorbeeld, de biochemist heeft nooit ingezien dat biochemie maar relatief belangrijk is.

Thomas: Hoofdprobleem met die 1/3-2/3 is dat, wil men dat ernstig doorvoeren, het een fundamentele herschikking vraagt van uren en benoemingen. Daartoe is er nooit de bereidheid geweest, in feite is daarover nooit geprikt.

Stef: De profen zijn benoemd en hebben hun uren. Als we nu maar 2/3 zien van vroeger, dan hebben we daar ook zoveel tijd niet voor nodig. Men zou dan eigenlijk kunnen komen tot een reductie van het aantal benoemingen. Wat je ook zou kunnen zeggen is dat je de uren en de benoemingen niet moet reduceren, maar dat je de tijd die vrijgekomen is moet vullen met meer illustraties, het leggen van duidelijker verbanden, etc., zodanig dat het geheel meer bevattelijk wordt. Die mogelijkheden hebben ze onvoldoende benut.

Johan: De academische titel is automatisch gekorrelleerd aan les geven, als ze iemand willen benoemen, dan heb je een vak bij, heel simpel. Dat is gewoonweg een verkeerde beginhouding. In een degelijke opleiding geeft men geen vakken naargelang men personen benoemt, maar geeft men vakken naargelang ze nodig zijn. Dat is nu absoluut niet het geval. Eén van de grootste problemen is het feit dat de professoren vaak benoemd worden omwille van hun academische kwaliteiten, maar niet om hun didactische capaciteiten.

Veto: Het specialisme speelt daar ook een rol?

Stef: Ja, en heel sterk het eergevoel. Een bioloog zegt tegen een biochemist: als jij niet reduceert, dan reducer ik ook niet.

Johan: Een totaal gebrek aan visie op langere termijn.

Stef: De fysioloog zal altijd maar zijn fysiologie kennen, en de biochemist alleen maar zijn biochemie, zodanig dat het praktisch erg moeilijk zal zijn om er snel iets goed van te maken. Het beste dat je kan verwachten is dat al die mensen hun goede wil aan de dag leggen en tenminste een gemeenschappelijke visie krijgen op wat een medisch opleiding zou moeten zijn.

Veto: Eisen jullie dan niet dat er een soort van pedagogisch controle-organ komt?

Bart: Op het moment is er geen globale visie op pedagogisch vlak op onderwijs. Het onderwijs wordt nu bijgestuurd door stuurgroepen, werkgroepen van de studenten en door bepaalde profen die het nog ter harte nemen. Er is geen overkoepelend orgaan dat de opleiding uitbouwt.

De stuurgroep

Een speciale instelling in de fakulteit geneeskunde is wel de zogenaamde stuurgroep met een paritaire vertegenwoordiging van studenten en profen: van elke groep vier leden. De stuurgroep had als taak de hervormingen te begeleiden. Overigens is men zeer soepel wat betreft de samenstelling en heeft ze ook slechts een adviserende functie. Er wordt dan ook nooit gestemd. Wat is de eigenlijke kracht van de stuurgroep, en wat is de inbreng van de studenten daarin?

I eens dat hun werking in het zonnetje wordt viken zij dan hetzelfde verenigingen: Veto in van en voor alle zo klinkt het.

ad de bouwstenen van tenleven, maar het is er fascinerend, wat daar in het begin van deze omkommertijd in de oogdringend tijd voor ht te gaan opsteken bij vense fakulteiten.

laagde toneelprestatie

dies of Bad Manners'.

Het stuk speelt zich af in het bizarre huishouden van de familie Bliss, een eksentriek kunstenaarsgezin bestaande uit Judith, een beroemde actrice die zich van de scène heeft teruggetrokken; haar man David, een suksevol auteur; dochter Sorel, een begafde zangeres; en zoon Simon, een veelbelovend tekenaar. Ten slotte is er ook nog de onvermijdelijke butler Charles. Reeds van bij het begin wordt het duidelijk dat de Blisses een speciaal gezin vormen, gevangenen van hun artistieke bezigheden: 'Abnormal, Simon — that's what we are, Abnormal.' zo wordt gezegd. Het verhaal-gegeven ligt hierin dat elk van de vier familieleden, zonder de anderen op voorhand op de hoogte te hebben gebracht, een gast heeft uitgenodigd. Wanneer deze gasten, die op een rustig weekend hadden gehoopt, aankomen, blijken zij in een gezin te zijn beland waar eksentriciteit en nonkonventioneel gedrag troef zijn. In plaats van een relaxerend weekendje op het platteland, wordt het voor hen een pijnlijke konfrontatie met de abnormale gezins-situatie van de Blisses, een verblijf voor spanningen en wisselende verhoudingen. Doorheen een aantal chaotiserende gebeurtenissen komen de gasten tot de vaststelling dat ze in een gekkenhuis beland zijn, en besluiten er stiekem vandoor te gaan. Na hun vlucht hervalt de Bliss familie opnieuw in haar oorspronkelijke toestand van voortdurende konflikten.

Artists are abnormal

Met dit stuk heeft Coward de onnatuurlijke en geïsoleerde situatie van een kunstenaarsgezin geschetst, en

heeft hij op de gevaarlijke implicaties van het talent gewezen: het artistieke genie is gedoopt tot vervreemding en isolatie van de 'normale' maatschappij en kan alleen totont vinden bij soortgenoten — 'We see things differently,' zegt Simon. Het is bijgevolg logisch dat Judith, de meest getalenteerde van het gezin, ook het meest de gevangene van haar talent is; zij maakt van haar leven één groot theaterstuk en is niet meer tot normaal contact met buitenstaanders in staat.

De spankracht van het stuk, dat gekenmerkt wordt door erg geestige dialogen, ligt precies in het tegenover elkaar plaatsen van de twee groepen: kunstenaars tegenover buitenstaanders, 'abnormaal' tegenover 'normaal'.

Doe zo voort, germanisten

Onder de strakke maar inspirerende leiding van regisseur David James hebben de acteurs een geslaagde opvoering van dit stuk weten te brengen. De acteursprestatie was zondermeer goed te noemen. Over enkele storende feites zoals een paar versprekingen en onhandigheden — waar-schijnlijk te wijten aan wat plankenkoorts en aan een gebrek aan ervaring — zullen we zeker niet striuvelen. Wel was het opvallend dat de mannelijke rollen minder goed naar voor kwamen dan de vrouwelijke, met Nadine Van Den Eynden (Judith) en Anemie Fierens (Myra) als optegensprekelijke uitscheters.

Een puike toneelprestatie dus, en een aanmoediging voor Germania om met deze Engelstalige theaterproducties door te gaan.

Peter Moors

Wouter Colson
Pieter T'Jonck

De nieuwsmakers

Onze kennis van het wereldgebeuren wordt gevoed door de communicatiemediën. Dit betekent dat onze kennis beperkt en gericht is, en dus ook onze visie beperkt en gericht. Wij doen uitspraken over het wereldgebeuren op basis van de feiten die ons in de nieuwsvoorziening aangebracht worden. Wij verkeren dus in de waan op de hoogte te zijn van het wereldgebeuren.

Jan Servaes heeft een boekje geschreven waarin de machinatiek achter onze onwetendheid uit de doeken gedaan wordt. Zijn belangrijkste observatie is de onderverteenwoordiging van de Derde Wereld, zowel in het aanbod als bij de produktie van het nieuws, immers één van de voornaamste redenen dat we het ene wel, het andere niet op het scherm of in de krant krijgen, is dat de grote nieuwsagentschappen in westerse handen zijn, en dat deze hun waar voornamelijk op de westerse markt slijten.

Ook het nieuws wordt m.a.w. bepaald door de reële economische en politiek-militaire machtsverhoudingen in de wereld (p. 31).

Gatekeeping

In een eerste deel gaat hij de weg van het nieuws na, van het voorvallen van

een gebeurtenis tot de ontvangst van dit gebeuren bij de informatiekonsumant. Op deze weg ondergaat het bericht vier fases van bewerking en selectie, bij het overbrengen naar en de aankomst bij een wereldnieuwsagentschap, bij het doorzenden naar de abonnees van het wereldnieuwsagentschap, bij de aankomst bij het nationale nieuwsagentschap, bij de uiteindelijke publikatie.

Centraal hierbij staat het begrip 'gatekeeping', het controleren en selecteren van de berichtgeving. Het spreekt vanzelf dat een aantal feiten het nooit zullen halen, en we er dus ook nooit iets van zullen weten. Hoe die selectie gebeurt, leest u meteen.

In een tweede deel concentreert Servaes zich op de westerse wereldnieuwsagentschappen en de Derde Wereld, waaruit blijkt dat begrippen als 'vrijheid van informatie' en 'vrije informatiestroom' illusoire gegevens zijn, de vele UNO-konferenties daarover ten spijt.

In een poging de huidige toestand te verklaren, schetst Servaes de historie en de structurele kenmerken van wereldnieuwsagentschappen als AFP, Reuter, UPI, op een al te summiere wijze. De mogelijke alternatieven, bv. de nieuwspool van Niet-Gebonden Landen, blijven evenwel niet onvermeld. De ongelijkheid is wel degelijk van structurele aard.

Balans: negatief

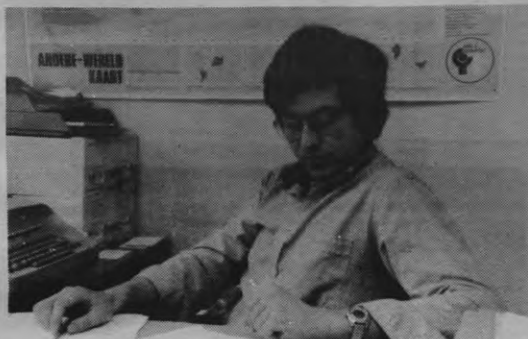
Tenslotte wordt de berichtgeving over de Derde Wereld in de Belgische nieuwsmedia onder de loupe genomen, en de balans is ook hier negatief. Servaes beroept zich hier op het bekende onderzoek van Galtung en Holmboe Ruge, die een aantal kondities voor 'nieuwswaardigheid' opstelden. Ik geef die hier in extenso weer.

1) *De frequentie*: een feit of gebeurtenis moet gesignaleerd worden in een tijdsperiode die overeenstemt met de verschijningsfrequentie van de media. Een bericht dat op de telex verschijnt als de pers en aan het rollen zijn, e.d. Niet meer in de krant van die dag. Hieruit volgt eveneens dat berichten over langdurige processen (of duiding) minder kans maken om gepubliceerd te worden.

2) *De intensiteitsdrempel*: hoe sensationeler en omvangrijker (in tijd en ruimte) de gebeurtenis is, des te groter wordt de kans op selectie en -publikatie. Vandaar de hang naar rampen, oorlogen, staatsgrepen, e.d.

3) *De ondubbelzinnigheid*: het feit moet duidelijk en helder, en slechts voor één verklaring vatbaar zijn.

4) *De relevantie of betekenis*: het feit moet passen of inpasbaar zijn in het (ideologisch, cultureel, politiek, sociaal ...) referentiekader van de ontvanger (zowel de redactie als de lezer, luisteraar of kijker).

Onze fotograaf verrast Jan Servaes in zijn bureau op Pol & Soc, hoewel deze zich snel een air van hard werken weet te geven. Achterin hangt Servaes' ideaal: de Andere-Wereld Kaart. Hij weet namelijk al hoe die er zou moeten uit zien. En wij bekeken wat de pers daar zoal komt bij doen: een boekbespreking. (foto WIV)

5) *De voorspelbaarheid en overeenstemming*: de gebeurtenis moet beantwoorden aan het mentale beeld van datgene wat de ontvanger verwacht dat zal voorvallen. Gebeurtenissen dienen dus te beantwoorden aan een verwachtingspatroon dat tweevoudig is: de voorspelbaarheid dat iets zal plaatsvinden, én de hoop dat het gebeurt.

6) *De eenmaligheid*: hoe onverwacter en zeldzamer de gebeurtenis, des te groter de kans op selectie. Deze factor hangt nauw met de voorgaande samen.

7) *De continuïteit*: eens een gebeurtenis erin geslaagd is de koppen van nieuws te halen, zal ze een element van nieuws blijven.

8) *De compositie*: een gebeurtenis die verband houdt met, maar verschilt van een reeds weergegeven bericht, heeft een grote kans om ook 'nieuws' te worden. De media beschouwen een zeker evenwicht (enerzijds-anderzijds) immers als de hoogste vorm van objectiviteit.

9) *Elitelanden*: hoe meer een gebeurtenis een eliteland (dit zijn alle westerse staten) aanbelangt, des te waarschijnlijker is het dat deze gebeurtenis nieuws wordt.

10) *Elitepersonen*: hoe meer een gebeurtenis handelt over elitepersonen (uit elitelanden), des te groter is de kans op nieuws waarde.

11) *De personaliteit*: als de gebeurtenis in persoonlijke termen kan vertaald worden, dus als de arbeid van

individuen voorgesteld kan worden, verhoogt de kans op nieuws waarde. 12) *De negativiteit*: hoe meer een gebeurtenis negatieve gevolgen heeft, des te waarschijnlijker is haar nieuws waarde. (p. 108-109)

Nieuwe Informatie Orde

Servaes ziet de oplossing op lange termijn, in het realiseren van een Nieuwe Informatie Orde, parallel aan een Nieuwe Economische Orde. Ik help het hem hopen, vage tekenen van beterschap zijn er, maar ideologische mechanismen zijn er nu eenmaal om zich in stand te houden

Dit boek dan lijkt mij een typografisch opgeblazen artikel voor een vaktijdschrift. De boekomvang wordt bereikt door bij elk hoofdstuk vier bladzijden leeg te laten, door weinig letters op de bedrukte bladzijden aan te brengen, en door de resumerende vooruitwijzingen en resumerende terugwijzingen, door herhaling van herhaaldelijk geponeerde stellingen, enz. In die zin is het een beetje een dooze mus, ondanks de relevantie van de inhoud die een veel grondiger en minder plattitudinaire behandeling verdiend had. Interpretatie en analyse moeten het afleggen voor konstatatie en observatie.

Bruno Castelgandolfo

JAN SERVAES, *De nieuwsmakers. Informatie in de media*. De Nederlandse Boekhandel, Antwerpen, 1983, 128 blz., 350 Bf.

*De Leuvense cafebazen
nodigen iedereen
hartelijk uit
op het Stella uur.
Elke maandagavond
tussen 7 en 8
uur Stella tegen
10 fr!
in alle cafes waar je de sticker
van het Stella uur ziet. Gezondheid!*

Ook nog van de vredesdag:

Kernwapens, en een beetje geloof

Heel wat volk was er komen opdagen. Niet iedereen ging even voldaan naar huis. Van standpunt-inname was immers niet veel in huis gekomen. Laat staan dat er hard gerept werd, of dat men mekaar in het haar vloog. Nu ja, het was ook een dag van vrede.

Nochtans bood de uitgebreide waaier van ideeën rondom de tafel op het debat aan de faculteit der Godgeleerdheid aan ieder de kans om aan zijn trekken te komen. Zowel opperaalmoezener *Luysterman*, luit. kol. *Desmedt*, *P. Lansu* (Pax Christi) en *G. Goris* (broederlijk delen) hebben een eigen mening naar voren gebracht inzake het probleem van etiek en kernbepapening. Als antwoord op de vraag of je nu als kristen moet kiezen voor kernwapens gaf ieder van hen een negatief antwoord. De verantwoording, of de bijkomende uitleg verschilden wel in grote mate.

Typierend voor de Luitenant-kolonel was niet hetgeen hij vertelde, wel de manier waarop. Hij wist immers op effectieve wijze het publiek naar zijn hand te zetten. De taktiek: inspelen op de 'common sense' om dan vervolgens, het sentiment van de toehoorder bespeld, zichzelf en de door het leger gevoerde politiek in grote mate goed te keuren. De offers die zijn vrouw en

familie moesten brengen ten tijde van zijn dienst in Duitsland zijn hiervan een voorbeeld. De inkleding was in ieder geval raak.

Gelukkig late de jeugd zich niet doen

In de inhoud, dat was wat anders. In grote trekken komt hetgeen hij gezegd heeft, hierop neer: oorlog kan heden ten dage geen real-politiek meer zijn, wel moeten we de vrede bewaren en bevorderen.

Bewaren door de democratie veilig te stellen, door de dialoog te onderhouden, en door ons weerbaar op te stellen ('Ook opletten voor niet-nucleaire wapens'). Bevorderen door onvrijheid af te bouwen, door internationaal minder geweld te gebruiken en door onrecht op te lossen. Ook gaf hij het publiek in deze harde tijd drie goede nieuwtjes mee. Andropov en Reagan zijn even kwetsbaar als Jan en Alleman. Iedereen heeft iets met landsverdediging te maken, en gelukkig laat de jeugd zich niet doen. En tenslotte wist hij te vertellen dat je als gelovige altijd met anderen kan samenwerken. Later in de discussie had hij het dan nog over de derde wereld die we uit eigenbelang dienen te helpen; dat het historisch gezien nu een zeer vredevolle tijd is; dat veiligheid in eigen handen nemen veel kost; dat een onafhankelijke politiek van België moeilijk is; en dat het volksverzet (bv. oktober '81) onrechtstreeks wel invloed heeft, maar dat de reactie toch ook tegen het oostblok moet gaan.

Opperaalmoezener *Luysterman* wikte en beperkte zijn woorden. In (vervolg op p. 9)

Gandhi-film in voorvisie

De Mahatma leeft

De apotheose en meteen één van de klappers van de vredesweek aan de K.U.Leuven was de vertoning, in avant-première voor Leuven, van de ophefmakende biografie van Mohandas K. Gandhi, de godvader van het geweldloze verzet. De inrichters hadden moeilijk een betere keuze kunnen maken als ze met een bioscoopfilm de week voor de vrede wilden afsluiten. Wat niet meteen betekent dat op de prent als dusdanig niets aan te merken is, maar het mag alvast van bij het begin duidelijk zijn dat GANDHI een geslaagde en verantwoorde massaproductie is die het opzet waardig en gepast beëindigde.

Jos Rastelli, nooit vies van enige prestige-promotie (hoe zou je zelf zijn?), stelde bereidwillig zijn studio 1 ter beschikking van de organisatoren van de vredesweek om op vrijdagavond 04.03.83 hun opzet in de beste omstandigheden af te sluiten. De zaal was op enkele zetels na gevuld rond 20.20 uur. Niemand moest (mocht?) deze keer op de trappen zitten — stel je voor: Sabbe of De Somer komen te laat en moeten op de trappen... — en Luk De Munck leidt met charme en routine een spreker in die vóór de film kort wat historische duiding zal meegeven. De indoloog Callewaert (van de K.U.L.) zegt maar meteen dat hij niet het volle hem toegemeten kwartier denkt nodig te hebben: 'Ik zal in tien minuten wel klaarkomen', aldus Callewaert. Na het uitsterven van de hilariteit stijgt Callewaert niet meer uit boven het nivo van die eerste uitspraak en het publiek wacht dan ook geduldig en beleefd tot de man... tja.

Veel geld

Dadelijk van bij de eerste beelden wordt het de kijker duidelijk dat deze film onnoemelijk veel geld moet

(volg van p. 8)

een ietwat 'agressieve' stijl stelde hij dat vrede, in de zin van tevredenheid op grond van gelijkwaardigheid en eerbiedwaardigheid van allen, een positieve noot is. Dan toonde hij aan hoe de katholieke kerk in de voorbije decennia hertoe haar steentje bijgedragen heeft. Een kollektief gewapende verdediging tegen agressie noemde hij maar moreel verantwoord als ze voldoet aan een aantal vuistregels. Het moet om een agressie van zeer groot belang gaan; de dialoog moet uitgeput zijn; en de verhouding tussen doel en het door de middelen veroorzaakte lijden moet te verantwoorden zijn. Voorts drong hij erop aan dat gewelddadige middelen de laatste moeten zijn. Om dan te eindigen met de opmerking dat je verdediging niet mag zien in een theoretische wereld, maar in de praktische.

Een weg ten dode

Paul Lansu nam, in tegenstelling tot de twee vorigen, uitdrukkelijk standpunt in, met name dat van zijn organisatie Pax Christi. Volgens hem is de huidige weg een weg ten dode, en daarom zijn stappen terug nodig.

Hierbij zinspeelde hij niet op eenzijdige ontwapening (wat volgens hem de oorzaak kan zijn van een machts-vakuum). Een beperkte stap die bv. België vandaag kan nemen, is de weigering tot installatie van 48 raketten (die er dit jaar nog 'moeten' komen); het creëren van nucleaire vrije zones... In het lang en breed toonde hij aan dat dissidentie in NATO-verband mogelijk is, en dat het nemen van terugkerende stappen dus niet noodzakelijk samen moet gaan met een opzegging van het lidmaatschap. Vanuit de liturgie en Jezus benadrukte hij tot slot nogmaals het eenzijdige initiatief en de daarmee samengaande afbraak.

De laatste in onze reeks is Gie Goris — ten onrechte als 'deskundige' inzake

hebben gekost. Na het romantische prentplaatje van de Ganges dat minutenlang gedurende de generiek op het doek geprojecteerd wordt, pakt Sir Richard Attenborough (regisseur ook van o.a. A BRIDGE TOO FAR) immers meteen uit met een der indrukwekkendste en ook een der beste massascènes uit de film. Met een rusteloze kamera zoekt hij in een toestromende massa naar de man die zo dadelijk de Mahatma zal vermoorden. Met opzweepende muziek en een steeds zenuwachtiger opeenstapeling van snelle shots weet Attenborough de kijker mee te slepen in de voorbereiding van de moord, waaraan de kijker zich ongetwijfeld niet verwacht in de aller-eerste minuten van een film die het leven van de vermoorde verondersteld wordt te gaan vertellen! Dadelijk daarop volgt dan als contrast de immense begrafenis van de Vader van India: Attenborough filmt met zelden geziene eenvoud en waardigheid de onstuimbare volkstroom.

Het is je dan al lang duidelijk dat dit niet een zoveelste, met té veel geld gemaakt, ongetwijfeld knap verzorgde, maar oninteressante superproductie wordt. Hoe verder de film vordert, hoe meer het je overigens gaat opvallen dat dit leven en deze ideeën niet met een kleine film kon getoond worden. Om zichtbaar gestalte te geven aan de slagkracht van geweldloos verzet wanneren uit met een der indrukwekkendste en ook een der beste massascènes uit de film. Met een rusteloze kamera zoekt hij in een toestromende massa naar de man die zo dadelijk de Mahatma zal vermoorden. Met opzweepende muziek en een steeds zenuwachtiger opeenstapeling van snelle shots weet Attenborough de kijker mee te slepen in de voorbereiding van de moord, waaraan de kijker zich ongetwijfeld niet verwacht in de aller-eerste minuten van een film die het leven van de vermoorde verondersteld wordt te gaan vertellen! Dadelijk daarop volgt dan als contrast de immense begrafenis van de Vader van India: Attenborough filmt met zelden geziene eenvoud en waardigheid de onstuimbare volkstroom.

Het is je dan al lang duidelijk dat dit niet een zoveelste, met té veel geld gemaakt, ongetwijfeld knap verzorgde, maar oninteressante superproductie wordt. Hoe verder de film vordert, hoe meer het je overigens gaat opvallen dat dit leven en deze ideeën niet met een kleine film kon getoond worden. Om zichtbaar gestalte te geven aan de slagkracht van geweldloos verzet wanneren uit met een der indrukwekkendste en ook een der beste massascènes uit de film. Met een rusteloze kamera zoekt hij in een toestromende massa naar de man die zo dadelijk de Mahatma zal vermoorden. Met opzweepende muziek en een steeds zenuwachtiger opeenstapeling van snelle shots weet Attenborough de kijker mee te slepen in de voorbereiding van de moord, waaraan de kijker zich ongetwijfeld niet verwacht in de aller-eerste minuten van een film die het leven van de vermoorde verondersteld wordt te gaan vertellen! Dadelijk daarop volgt dan als contrast de immense begrafenis van de Vader van India: Attenborough filmt met zelden geziene eenvoud en waardigheid de onstuimbare volkstroom.

sociala verdediging aangekondigd. Volgens hem heeft de beveiliging waarvan sprake is alles te maken met economie en politiek. 25% van de mensheid wil zichzelf verdedigen t.o.v. 75%. Een instandhouding van uitbuiting, hongersnood, verdrukking en afhankelijkheid dus. Zijn standpunt had m.a.w. alles te maken met de Noord-Zuid verhoudingen. Niet enkel als gevolg hiervan stelde hij dat kernwapens uit den boze moeten zijn. 'We moeten er zelfs niet mee leren leven, anders zijn we moreel stervende.' Of nog: 'Opstellen van kernwapens, al dan niet met voor gebruik, heeft effect. Denk maar aan de wetenschappelijke investering.' Hij verdedigde dan ook de sociale verdediging, als enig mogelijk alternatief.

Jos Vandikkelen

Gezellige kroeg, met goede muziek

MUNTSTRAAT 18
3000 LEUVEN

van Attenboroughs biografie, het verantwoord meteen ook in één moeite de keuze van de organisatoren van de vredesweek om deze film te kiezen, aangezien hun gelijklopende bedoelingen kunnen worden aangemeten.

en toch...

Voor we beginnen te overdrijven of verkeerde indrukken te wekken, is de tijd van de relativering gekomen. Er zijn immers enkele belangrijke mindere kanten aan deze Gandhi-biografie die belleten dat GANDHI — ondanks de voorafgaande vaststellingen — als historisch meesterwerk kan worden gekatalogeerd. Het is immers Attenboroughs onvoorwaardelijke bewondering voor Gandhi en diens ideeën, samen met de drang om die gedachten ook zelf uit te dragen die elke afstand tegenover of relativering van de figuur in de weg staan.

In deze film is het alsof deze onnavolgbare intelligente en bescheiden man nooit zou getwijfeld hebben over zijn eigen rol, nooit zou gesukkeld hebben met de hem toegemeten, opgedrongen macht als volksmentor. Dat kan niet, lijkt me. Als de film zelf in het begin aangeeft dat één eksakte weergave van feitjes niet kan, dat sprongen in de tijd en in de psychologie moeten worden gemaakt, waarom dan ook niet de Mahatma en zijn ideeën confronteren met zijn eigen positie?

Natuurlijk, Gandhi ijvert voor het Goede Doel en hij vraagt zich in de film wel af en toe of of het nu wel allemaal de goede weg opgaat met India, dat wel. Maar het gaat niet zo goed samen met die bescheidenheid van Gandhi dat hij niet minstens tijdens intieme bezinningen zichzelf als — grof gezegd — bespeler, manipulator van de massa en van de nationale en zelfs internationale politieke top, in vraag zou hebben gesteld.

Een tweede schaduw over deze cinefiele mastodont is meer verbonden aan de geschiedkundige achtergrond dan aan de film zelf. Het zat niet in Callewaerts inleiding en het zat wel voor elke historicus een kwestie van interpretatie zijn en niet van feitenanalyse, maar had Mahatma Gandhi echt zoveel bewuste, gewilde impact op de geschiedenis van zijn land en de (inter)nationale politiek eromtrent? Het lijkt me wat overtrokken om zowat alles wat India gedurende Gandhi's leven aan evolutie doormaakte, op zijn rekening te schrijven. Alweer zal hier wel de bewonderende blik van onderuit naar die kleine reus — ongetwijfeld terecht op een aantal vlakken van zijn persoon en zijn verwezenlijkingen — vertroebeld zijn en te weinig afstandelijk/relativerend.

Tenslotte is nog één scène in de film

mij speciaal opgevallen door haar expliciete verwijzing naar een bepaald aspect van Gandhi's persoonlijkheid dat in de rest van de film compleet niet aan bod komt. Ergens naar het einde van de film toe voert een Amerikaanse joernaliste van Life Magazine (vertolkt door een fletse Candice Bergen) in het kader van een reportage over Gandhi een gesprek met diens vrouw in de vengenis. Daar verklaart Gandhi's vrouw nogal nadrukkelijk dat Gandhi heel zijn leven geijverd heeft voor de uitroeiing van slavernij en dan vooral de twee ergste vormen ervan in India: die van de Hindoes en de Moslims onder de Britten (duidelijk is de film één lang overzicht van Gandhi's kruistocht daartegen) en die van de vrouw in de mannenmaatschappij. Dat tweede aspect van Gandhi's vrijheids- en vre-

Of de film daarom meteen elf Oscarnominaties moet krijgen, is een ander paar mouwen. Met zoveel produktiemiddelen kan het niet meer moeilijk zijn om voldoende bekwaam personeel te verzamelen dat alle technische aspecten van de film op topniveau weet te hijsen. Enfin, de film heeft de Oscars ook nog niet allemaal.

Dat het alvast een belangrijke produktie is en niet zomaar een nieuwe kassakrakende blockbuster, moge ook blijken uit de bijdrage die deze film betekend op produktievlak aan de Indische filmbusiness en op ideologisch vlak aan de vredesbeweging. Drie uur lang werken rond vrede en de kijker keer op keer koud doen worden tot in zijn merel door de verpletterende massatoneels van Indiërs in passief verzet tegen de Britse overheersers is uniek. Het is vooral in de tweede

Candice Bergen (links op de foto) als reporter voor Life Magazine tijdens een cursus spinnen bij Ben Kingsley (rechts) die een verbluffend levensrecht Gandhi neerzet. Tussendoor keuvelen ze ontspannen over het oplossen van de Indische problemen en van oorlog en geweld in 't algemeen, alsof Gandhi daar voor zichzelf weinig problemen mee heeft: hij praat immers de zaligmakende Waarheid op Candice haar taar. Inderdaad, de film nuanceert de Mahatma totaal niet, alsof Superman in het verkeerde lichaam dan maar op gesperde ratio is overgestapt.

desrijd komt nergens anders in de film hoe dan ook nog aan bod. Op zijn minst opvallend, op zijn zachtst naar te noemen... Alvast storend en inkonsequent bevonden!

afronding

We willen nu ook weer niet op deze eerder negatieve tonen afsluiten wat de film GANDHI betreft. Als we de positieve naast de negatieve punten plaatsen, houden we toch wel een zeer waardevolle, zinvolle film over, die alleen — jammer genoeg — wat al te zwaar de onsterfelijkheid van Mohandas K. Gandhi, die zo graag bescheiden sterveling onder de minsten was zijn, opvijzelt. Gelukkig is de vertaling van debutant Ben Kingsley dermate treffend, overtuigend en geloofwaardig in de kreet van de hoofdfiguur, dat veel mensen aan de geformuleerde kritieken niet eens zwaar zullen tillen. We hebben dan ook te doen met een vertolking uit de duizenden voor de grote galerij, een Oscar over-waard (tenzij Dustin Hoffman in Tootsie inderdaad zo goed is als de pers wil doen geloven...).

J.H. Verbanck

ILSE of de absurde ondergang van een strip

Bart Ramakers

Wat voorafging: Ilse is ontsnapt uit de bizarre plaats waar zij een jongeman redde en kwam na haar val door ruimte en tijd terecht in haar zwembad...

(wordt vervolgd)

Ogaden: het lot van West-Somalia

Sinds de gebiedsuitbreiding door Menelik werden de onderworpen volkeren binnen de Ethiopische grenzen hardhandig gedwongen zich te schikken naar het keizerlijke feodalisme dat er heerste. De Amharas die het vruchtbare centrale en noordelijke hoogland wonen waaruit Ethiopië bestond voor de gebiedsuitbreiding, zijn de heersende klasse en genieten alle voordelen ten koste van de andere volkeren in de ingelijfde gebieden daaromheen: de Tigrays, de Oromos en de Somalis. Deze laatste zijn het volk van de Ogaden dat ook West-Somalia genoemd wordt en die historisch gezien één volk vormden met de Somalis in het huidige Somalië en Noord-Kenia (New Frontier District).

Van in het begin werden pogingen ondernomen om de eigen taal, zeden, gebruiken en godsdiensten van de onderworpen volkeren uit te schakelen en te vervangen door de Amhaarse cultuur. Plaatselijke clanhoofden en krijgsheren die bereid waren te collaboreren met het Amhaarse regime werden grote stukken land (afgenomen van de onderworpen bevolking) toegewezen. Dit alles met de goedkeuring en soms actieve steun van de Europese koloniale machten (Portugal, de Britten, de Italianen, de Fransen).

De combinatie van cultureel en militair geweld gaat door onder keizer Haile Selassie (opkomst in 1916, keizer gekroond in 1930) die sterk gesteund werd door het Westerse imperialisme, en ook de zogenaamde 'socialistische' revolutie van 1974 waarvoor de huidige

heerser Mengistu Haile Mariam, gesteund door de militaire junta de 'Derg', aan de macht kwam, (eerst gesteund door de VS, later door de Russen) veranderde niets wezenlijk aan de situatie omdat het volk niet politiek georganiseerd was en zo doende niet aan zijn trekken kwam in het nieuwe regime, maar klein gehouden werd door de leidende groep van militairen, gesteund door Meison, een partij van Amhaarse intellectuelen. Het is op dit moment wel duidelijk dat de Derg nog lang niet van plan is de macht aan het 'onrijpe' volk (zo zegt Meison) over te dragen.

Vanaf 1977 is de machtsuitoefening van de Derg overgeslagen naar 'rode terreur'. In naam van de klassenstrijd en de strijd tegen de contrarevolutie worden zogeheten anarchisten die opkomen voor de rechten van het volk opgepakt, vermoord, verminkt en op straat als waarschuwing achtergelaten.

Verzet

Van in den beginne hebben de diverse onderworpen volkeren zich tegen het Ethiopische regime verzet, dit verzet is, naargelang het volk doorheen de hierboven vermelde gebeurtenissen meer politiek bewust werd, uitgegroeid tot georganiseerde verzetsbewegingen die de onderworpen volkeren van het ook nu nog essentieel Amhaarse regime in Addis Abeba willen bevrijden en zelfbeschikkingsrecht eisen. Er is het EPLF van Eritrea, het TLF van de Tigrays, het OLF van de Oromos.

In de Ogaden is er het WSLF (West-Somalisch Bevrijdingsfront) dat opgericht werd in 1960 na de onafhankelijkheid van Somalië. De activiteiten van dit WSLF leidden tot de Ogaden-oorlog tussen Ethiopië en Somalië (1977-1978).

Dit laatste steunde het WSLF tegen het Ethiopische regime (met de bedoeling uiteindelijk de Ogaden met Soma-

lië te herenigen) maar het verloor de oorlog door de tussenkomst van de Russen die partij kozen voor Mengistu.

De Ogaden-oorlog heeft het WSLF geleerd dat het zelf —door een langdurig voortgezette volksoorlog— het zelfbeschikkingsrecht voor het West-Somalische volk zal moeten veroveren en dat het hulp van Somalië slechts mag aanvaarden zolang Somalië het WSLF vrij laat in het kiezen van zijn politieke en strategische lijn en het WSLF niet probeert te gebruiken voor gebiedsuitbreiding.

Zo zal de Ogaden zich ook beter uit de klauwen van de grootmachten kunnen houden die door hun neoinperialistische interventiepolitiek hun belangen (strategisch: De Hoorn is brug tussen West-Afrika en het Midden-Oosten, economisch: beheersing van de oliehandelswegen) in de Hoorn van Afrika met alle mogelijke middelen trachten veilig te stellen.

Vluchtelingenprobleem

Door actieve, bloedige repressie door het Ethiopische regime in de Ogaden, vooral sinds de oprichting van het WSLF in 1960, en de Ogaden-oorlog in '77-'78, is er een enorme stroom vluchtelingen vanuit de streek naar het aangrenzende Somalië getrokken en ook een deel naar Djibouti.

Niet minder dan twee miljoen-gevluchte Somalis leven verspreid in kampen in menonwaardige condities. Het Somalische vluchtelingenprobleem is momenteel het grootste probleem van die aard in de hele wereld.

Hoewel er reeds enige hulp geboden is door de Somalische regering in samenwerking met de U.N. en verschillende vrijwilligersorganisaties, valt er nog veel te doen om de situatie leefbaar te maken voor de vluchtelingen.

De meerderheid van de mensen in de

kampen zijn vrouwen en kinderen. De meeste mannen zijn oud, ziek of gehandikapt. voedselbevoorrading is een levensnoodzakelijke vereiste want er is regelmatig voedseltekort in Somalië zelf. Gezondheidszorg en geneesmiddelen zijn al even noodzakelijk want de klimatologische condities gekombineerd met de onhygiënische toestanden in de kampen hebben een hoog voorkomen van tuberculose, malaria en dysenterie teweeggebracht.

Onderkomen en kleren zijn dringend nodig om de vluchtelingen de nodige bescherming tegen klimaat en omgeving te geven. Om adekwate watervoorziening te verzekeren moeten er waterputten gegraven en waterzuiveringsmaatregelen getroffen worden want bevuild water en gebrek aan drinkwater is de hoofdoorzaak van ziekte.

De regens in april maken de toegangswegen tot de kampen zo goed als ontoegankelijk. Daarom zijn er aangestapte voertuigen en tijdelijk herstellingswerken aan de wegen vereist om regelmatige hulpvoorraad veilig te stellen, en er moeten opslagplaatsen voor voedsel, water, geneesmiddelen en andere goederen opgetrokken worden.

Er moet ook tegemoet gekomen worden aan de nood aan opvoeding van vrouwen en kinderen en het is van groot belang, vooral op langere termijn, om selfhelp projecten in de kampen uit te voeren zodat de mensen in de toekomst grotendeels in hun eigen behoeften leren voorzien.

Daarom

De oprichting van ons Hulpkomitee voor de Ogaden met het doel de levensomstandigheden van de Somalische vluchtelingen te verbeteren door het bieden van financiële en materiele hulp en het bijbrengen en verspreiden van informatie over de toestand (politiek, sociaal e.a.) in de Ogaden en de rest van de Hoorn.

Onze aktie op humanitair niveau bestaat o.a. in het voorstellen van projecten aan de bestaande organisaties voor ontwikkelingshulp (een project met het Nationaal Centrum voor Ontwikkelingssamenwerking in november '83 is reeds onderweg en zal

erin bestaan een mobiel team naar de kampen in de Somalische Gedo-streek te sturen om een aantal vluchtelingen per kamp tot gezondheidswerkers op te leiden).

Om onze doeleinden te verwezenlijken moeten wij echter kunnen beschikken over voldoende financiële middelen. Wij doen dan ook beroep op alle individuen en groepen die begaan zijn met het lot van de minderbedeelden in deze wereld om een geldelijke bijdrage te leveren die het komitee in staat zal stellen de nodige stappen te ondernemen die moeten leiden tot de verbetering van de levensvoorwaarden voor de Somalische vluchtelingen van de Ogaden.

Ook andere suggesties die de doeleinden van het komitee kunnen bevorderen zijn uitermate welkom (materiele bijdragen, informatie,...).

Somali (Ogaden) Relief Committee
in Belgium
p.a. Paul Swerts
Regastraat, 30
3000 Leuven
Bank: 068 — 2027565 — 01

(ADVERTENTIE)

Op zoek naar economische informatie...? Welkom bij de Kredietbank!

Je bent student in de economische wetenschappen of je hebt er interesse voor. En je wil meer economische of financiële informatie voor je seminars, opdrachten, licentiaatsverhandeling of noem-maar-op...?

Breng dan eens een bezoekje aan onze Bedrijfseconomische Bibliotheek, Opzichterstraat 41, 1020 Brussel.

Van 9 tot 16 uur kan je er heel wat documentatie doorsnuffelen. Zo nodig kan je er ook fotokopies maken tegen een schappelijke prijs. Je kan ook schriftelijk een bibliografie aanvragen.

Ken je "Weekberichten"

Dit wekelijkse informatieblad van de Kredietbank bevat altijd een bondig hoofdartikel, dat de neerslag is van origineel onderzoek.

Wekelijks vind je er ook een aantal vaste rubrieken zoals onder meer de geld- en kapitaalmarkt, de internationale beurs evolutie...

Echt onmisbaar voor al wie geïnteresseerd is in de economische wetenschappen. En een proefnummer van "Weekberichten" kan je krijgen in elk KB-kantoor dicht bij de universiteit.

Hartelijk welkom!

Enkele kantoren in de omgeving van KU-Leuven.

Mrg. Ladeuzeplein 15*
Sint-Jacobsplein 9/10

Naamsestraat 14
Justus Lipsiusstraat 20a
Naamsestraat 173

Diestsesteenweg 19, Kessel-Lo
Tiensesteenweg 93, Kessel-Lo

Naamsesteenweg 130, Heverlee*
Geldenaaksebaan 149, Heverlee

* Om je nog beter te dienen blijft dit kantoor op vrijdagavond open tot 18.45 u.

KREDIETBANK
Service begint bij het betere onthaal.

Werklozen: eindelijk werk!

Algemene Studentenraad Sekretariaat

halfzijdse betrekking (m/v)

Hij/zij is belast met:

— het administratief (korrespondentie, personeelsaangelegenheden, contacten enz.) en technisch beheer van de ASR en haar huisvesting; hij/zij is verantwoordelijk voor het verslag van de Stuurgroep, voor de Financiële Controlekommissie der Vrije Vereni-

gingen en voor de permanentie op het sekretariaat.

— de coördinatie en de centralisatie van de informatie van en naar de ASR-raden.

— de uitvoering van centrale projecten die door de ASR-Stuurgroep worden genomen.

De betrekking gaat in vanaf 1 september 1983.

Sollicitatie aan *Algemene Studentenraad, E. Van Evenstraat 2D, 3000 Leuven*. Telefoon: 016/224438.

Vrijgestelde ISOL

halfzijdse betrekking (m/v)

De betrekking vereist een actieve interesse voor de belangen van de buitenlandse studenten, een actieve kennis van het Engels en a priori een goede kennis van het Nederlands.

De kandidaten moet op de hoogte zijn van de werking van ISOL, de ASR en de sociale dienstverlening voor de buitenlanders aan de K.U.Leuven. Verder moet hij/zij geïnteresseerd zijn in socio-kulturele activiteiten en vertrouwd zijn met boekhouding en administratie.

De betrekking gaat in vanaf 1 augustus 1983.

Inlichtingen en sollicitatie bij: *ISOL, Vesalussstraat 34, 3000 Leuven*, tel. 016/200670 (alleen 's namiddags)

Verder verzorgt hij/zij inhoudelijk studiewerk aangaande problematieken over universitaire aangelegenheden in het algemeen en universitair onderwijs in het bijzonder.

Tot zijn/haar taak behoort ook het onderhouden van contacten met kringvertegenwoordigers en actieve studenten in de verschillende faculteitskringen. De kandidaat komt uit het (bij voorkeur universitair) studentenmilieu en ervaring in kringwerk strekt tot aanbeveling.

De betrekkingen gaan in vanaf 1 september 1983.

Sollicitaties aan: *Kringraad, 't Stuuc, E. Van Evenstraat 2D, 3000 Leuven*, met vermelding van *KR-sollicitatie*. Inlichtingen op hetzelfde adres of op 016/224438.

Sportraad

halfzijdse vrijgestelde (m/v)

Taakomschrijving:

- Administratie: uitnodigingen, verslagen, briefwisseling, boekhouding, artikelen en publicaties,...
- Organisatie van wedstrijden en sporttoernooien, massasportactiviteiten, debatten, enz.
- Uitleen, onderhouden van sportmateriaal.

Algemene voorwaarden

De betrekkingen gelden tenminste voor het academiejaar 1983-1984. Dit betekent dat de kandidaten zich volledig engageren voor de periode waarvoor ze aangeworven zijn en de hen opgedragen taken volledig en verantwoord vervullen. Ook wordt van hen verwacht taken op te nemen buiten de normale werkuren.

Van de kandidaten wordt verwacht dat zijn inzicht hebben in de werking van de Leuvense studentenbeweging.

De kandidaten moeten contactvaardig zijn, vlot kunnen samenwerken met andere mensen, over een groot organisatietalent beschikken en zelfstandig kunnen werken. Daarenboven moeten ze zich kunnen inschakelen in een gecoördineerde werking van de ASR.

De kandidaturen worden schriftelijk ingediend op het sekretariaat van de respectievelijke geledingen. Ze bevatten een summier curriculum vitae, een overzicht van engagementen tijdens voorgaande jaren of activiteiten op één of meerdere terreinen. De kandidaten geven duidelijk aan voor welke betrekking zij solliciteren: deze sollicitatie moet omstandig gemotiveerd worden.

De sollicitaties moeten uiterlijk ingeleverd worden op dinsdag 10 mei a.s., behalve voor Sportraad: uiterlijk 29 april e.k.

De kandidaten zullen uitgenodigd worden op de vergadering waar de verkiezingen plaatsvinden; dit gebeurt in de loop van de maand mei. Verdere inlichtingen kunnen bekomen worden op de respectievelijke sekretariaten.

— Vertegenwoordigen in ASR-stuurgroep en Algemene Vergaderingen van Sportraad, Sportcomité K.U. Leuven, BUSF, VUSF,...

De betrekking gaat in vanaf 1 september 1983.

De aangekende schriftelijke sollicitatie wordt uiterlijk op 29 april e.k. verwacht bij:

Sportraad, Tervuursevest 101, 3030 Heverlee, tel. 016/233851, toest. 134.

Sociale Raad

3 halfzijdse vrijgestelden (m/v)

Voor deze vakature wordt uitgekeken naar zeer dynamische personen met administratieve en organisatorische capaciteiten. De kandidaten moeten verder kennis hebben van de werking van Sociale Raad (werking van sociaal afgevaardigde, van de algemene vergadering, van het medebeheer in de sociale sector).

De kandidaat moet geïnteresseerd zijn in de problematiek rond studie-financiering, studentenhuizing, gezondheidszorg, studentenrestaurants. Hij/zij moet tevens bereid zijn altijd de belangen van de student hierin te verdedigen.

De betrekkingen gaan in vanaf 1 september 1983.

Sollicitaties aan: *Sociale Raad, 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven*. Inlichtingen idem, tel. 016/238575 of 229541.

Veto redaktiesekretariaat

halfzijdse betrekking (m/v)

De kandidaat moet op de hoogte zijn van de concrete toestand van Veto. Hij/zij zorgt voor een efficiënte taakverdeling over een ploeg vrijwillige medewerkers van het produktieproces, en tevens voor de coördinatie tussen de verschillende stadia van de Veto-realisatie. Hij/zij staat hierbij in voor de technisch-logistische ondersteuning.

Verder is hij/zij belast met het Veto-sekretariaat in striktere zin: permanentie houden, redaktievergadering bijwonen, uitnodigingen en verslagen opmaken en verspreiden, overzicht houden op het financieel beheer, contacten naar buitenuit onderhouden (drukker, kranten, weekbladen, adverteerders, enz...)

De betrekking gaat in vanaf 1 augustus 1983.

Sollicitaties worden gericht aan de Veto-redactie, E. Van Evenstraat 2D, 3000 Leuven. Tel. 016/224438.

Gezocht: studentenvertegenwoordiging

Akademische Raad & Interfakultaire Commissie voor de aggregatie 1983 — 1984

Op haar algemene vergadering van 20 mei e.k. zal de Kringraad haar nieuwe vertegenwoordigers in de Akademische Raad en de Interfakultaire Commissie voor de Aggregatie verkiezen voor de jaargang 83-84: vier voor de A.R. (twee studenten voor humane wetenschappen en twee voor positieve) en twee voor de IKA (één humane, één positieve).

In aanmerking voor deze mandaten, komen alle studenten van de K.U. Leuven, die aan de volgende voorwaarden voldoen:

1. De kandidaten moeten in de loop van dit of van vorig academiejaar in minstens één zitting geslaagd zijn.

2. Van de kandidaten wordt een gedegen ervaring verwacht in de Permanente Onderwijs Commissie, Fakulteitsraad, Didactische Commissie, Centrum voor Aggregatie, Onder-

wijswerkgroep van de kring, presidium of iets dergelijks. Op basis van zo'n ervaring moeten zij grondig op de hoogte zijn van de problematiek inzake Onderwijs en Medebeheer in het algemeen, hetzij met de aggregatieproblematiek in het bijzonder.

3. De kandidaten moeten bereid zijn om hun functie op te nemen volgens de gelopenheden van Kringraad. Dat wil zeggen:

— de vertegenwoordigers worden ex officio lid van de Algemene Vergadering van Kringraad (zonder stemrecht). Deze vergadering komt tweewekelijks samen op vrijdagavond, en bepaalt o.a. het standpunt van de Leuvense studenten inzake medebeheer, onderwijs, en aggregatie. Van de vertegenwoordigers wordt verwacht dat zij dit lidmaatschap waarnemen met zin voor initiatief.

— de vertegenwoordigers volgen hierdichtbij het tot stand komen van de standpunten van de A.V. door bv. actieve inzet in de werkgroepen van

(vervolg op p. 12)

kreten & gefluister..

Tijdens net voorbije weekend vonden in net *Fega-Instituut* Fak. Geneeskunde, Minderbroedersstraat) o.m. een *Mettler-preciesiebalans*. • Inbraak in Leuven, dus. • De balans nad een waarde van zo'n honderdvijftigduizend belgische frankes. • Ook enkele *mikroskooplenzen* wisselden van eigenaar. • De nieuwe eigenaar blijkt trouwens goed zijn weg te kennen in net genoemde gebouw. • Geen toeval dus, of? • Waarschijnlijk kwam de inbreker deze keer via de *brandladder* aan de achterzijde van net gebouw. • Vroeger reeds nad net *Fega-instituut* last van net *sneeuw voor de zon*-syndroom. Er verdwenen reeds. • Tekstmateriaal, rollende cnauffages, onderdelen van dure apparatuur. • Een *kleptomane* of iemand met speciale smaak voor *slaapkamerversieringen*? • Toch handig, zo'n universiteit. • Als iets op is, wordt net *aangevuld*. • Of slaat binnenkort dan toch ook nier de *krisis* toe? •

weken geleden. • We tikten met opzet een fout in de *Alma-menu's*. In plaats van *rauwkost* zetten we *rauwkots*. • En wat zagen we de week erna in *Humo*? • Een stukje *Alma-menu* in de rubriek *Uitlaat*. • Nou ja, in elk geval liever dat dan een *stukje uitlaat* in een *Alma-menu*. •

Act, die Vlaamse kranten! • In Het Volk van zaterdag 19 maart schrijft *Kannunik De Swael* naar gewoonte zijn *stukje*, op pagina twee. • Titel ervan is *Mijn eer is trouw*. • *Toeval?* (derde keer reeds!) • Want wie herinnert zich nog de *spraak* van de Duitse SS in wereldoorlog twee? • Juist. • Meine Enre neisst 1 reue. • Overigens staat boven De Swael's rubriek een artikel onder de titel *Weg met de pensionaatsvrieten*. • Maar dat zal ook wel... juist. •

Nu we toch aan net Duits bezig zijn. • *FJ Strauss* is een grappenmaker. • Hij zei ooit dat de *Groenen* te vergelijken zijn met *meloenen*. • *Groen* van buiten, maar *rood* van binnen. • Onlangs, na de verkiezingsoverwinning van CSU in Duitsland, maakte hij weer op een *originale* manier zijn *ambities* bekend. • Het klonk. • *Mein Herz schlägt für Bayern, mein Verstand ist für Bonn*. • Arm Bonn. •

Wie nog gelooft in de *mythe* dat *konijnen* zeer *vivante* diertjes zouden zijn, heeft net wel *lelijk mis*. • Een Zwitserse biolog, prof. *Schoenenberg* is er in geslaagd om een *slaapmiddel* te distilleren uit net *bloed* van vriend *langoor*. • Het middel zou ook de *gewinningsverschijnselen* bij *drugverslaafden* aanzienlijk verminderen. • Wat net effect is op de *seksuele gewoontes* werd niet bekend gemaakt. **WIV**

ALMA-MENUS VAN MA 28/3 TOT VRIJ 1/4

	Restaurant Alma II en III	Snack Alma I Gasthuisberg	Snack Alma II Alternatief	Sedes
ma. 28/3	francetsoep biefstuk wortelen in roomsaus aardappelen yognourt	francetsoep visvulsel royal puree fruit	vegetarische nasi- goreng yognourt	soep van de dag varkenslapje ducnesse aardappelen yognourt en fruit
di. 29/3	ajunsoep vistilet erwtjes op z'n frans zilvervliesrijst yognourt	ajunsoep genakte steak rauwkost aardappelen yognourt	macaroni met groententatjetoe fruit	soep van de dag brusselse stoverij aardappelen yognourt en fruit
woe. 30/3	tomatensoep (s avonds) loempia met zuurzoete saus puree yognourt en fruit	tomatensoep stooftvlees erwtjes en wortelen puree yognourt	braziliaanse maaltijd yognourt en fruit	soep van de dag nosp dubarry puree fruit
do. 31/3	bonensoep kip met gentse saus zilvervliesrijst yognourt en fruit	bonensoep worsten verse groenten aardappelen yognourt en fruit	GROENTENFIZZA yognourt en fruit	soep van de dag kip fijne erwtjes puree yognourt
vrij. 1/4	carmensoep pladjis gepaneerd gestoofd witloof aardappelen fruit	carmensoep naspengouwe vlees- koek met wijnsaus kroketten yoghourt en fruit	sojakoek met gierst fruit	soep van de dag oostends koningin- napje met sla puree fruit

PAS OP! MEISJESCENTRUM EN PAUSCOLLEGE GESLOTEN DEZE WEEK!!
WERKGROEP VOEDING: dit is een keuze uit de ALMA-menu's gemaakt door de werkgroep voeding. Deze menu's bieden u de beste garantie voor een evenwichtige voeding. Voor verdere inlichtingen kunt u zich wenden tot LEO VAN DER AA. Tel. ALMA 229911

